

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—,
polletno Din 16.—, četrt-
letno Din 9.—, inozemstvo
Din 64.—, — Poštno-čekovni
račun 10.603.

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5
Telefon Interurban 113.

Cena inseratov: cela
stran Din 2000.—, pol stra-
ni Din 1000.—, četrt stran
Din 500.—, 1/8 strani Din 250.—,
1/16 str. Din 125.—, Mali oglasi
od vsake besede Din 1.20.

Razorožitev z vidika narodnega gospodarstva.

Voditelj angleške liberalne stranke, bivši ministrski predsednik in večkratni minister Lloyd George je meseca decembra lanskega leta v angleškem parlamentu obtožil razorožitveno komisijo Društva narodov v Ženevi zadremnosti in nedelavnosti. Ostra je ta sodba, danes pa nočemo preiskovati, ali in v koliko je utemeljena. Toda resnica je, ki se ne da zanikati, da je pripravljala komisija Društva narodov večkrat in dolgo časa zborovala, ni pa mogla priti do zaželjenega uspeha. Ni mogla izvršiti vseh potrebnih priprav ter odstraniti vseh ovir, da bi se mogla vendar enkrat sklicati mednarodna in meddržavna konferenca, ki bi sklenila splošno razorožitev ali boljše rečeno zmanjšanje oboroženosti.

Ko je delavska stranka pod vodstvom Macdonalda prišla v Anglijo na vlado, se je s hvalevredno vnemo lotila tega zapletenega mednarodnega vprašanja. Macdonald je kmalu po nastopu vlade lansko leto potoval v Ameriko, da se s predsednikom Zedinjenih držav Hooverjem dogovori o razmerju pomorske oboroženosti med Ameriko in Anglijo. Posledica dogovora med Macdonaldom in Hooverjem je bila londonska konferenca za pomorsko razoroženje, ki se je sestala v zadnji tretjini meseca januarja t. l. in ki se je poleg Anglije in Amerike tudi udeležujejo Francija, Italija in Japonska. Konferenca že traja skoro 8 tednov, razprave pa še vendar niso dozorele do medsebojnega sporazuma.

To je dokaz, kako težko in zapleteno je vprašanje razorožitve. Sporazum v vprašanju pomorske razorožitve med 5 velesilami naj bi bil priprava za veliko širji in obsežnejši sporazum za splošno razorožitev. Ako se največje pomorske sile sporazumejo med seboj o tem, koliko naj ima posamezna država bojnih ladij razne kakovosti in velikosti, je upati, da pride med njimi in drugimi državami tudi do soglasja v vprašanju zmanjšanja oboroženosti na kopnem in v zraku. Če pa bi se londonska konferenca o pomorski razorožitvi končala z neuspehom, ni upravičene nade, da bi prišlo med državami v Evropi in na svetu do kakšne pogodbe, po kateri bi se sedanje stanje oboroženosti zmanjšalo.

Kaj bi to pomenjalo v moralnem in

političnem oziru, osobito za nujno potrebno pomirjenje duhov, za zagotovitev in utrditev miru v Evropi in na svetu, je vsakomur znano in ni treba, da bi o tem podrobneje razpravljali. Opozoriti pa hočemo na gospodarsko stran tega vprašanja. Oboroženo stanje evropskih in izvenevropskih držav nalaga narodom velika gmotna bremena, ki se po svetovni vojni niso zmanjšala, temveč so narasla ter zahtevajo od narodov velike žrtve.

Kar se dostaje obremenitve narodnega gospodarstva z izdatki za oboroženost, hočemo danes našim čitateljem postreči s številkami o narodnem premoženju posameznih držav in o razmerju, ki v njem stroški za oborožitev posegajo v to premoženje. Po poročilu angleškega profesorja Noel Bakerja je znašalo narodno premoženje, zračunano na posameznega prebivalca (na človeka):

	leta 1913	leta 1929
v Zed. državah	19.662 din.,	35.527 din.
v Nemčiji	8.583 din.,	13.153 din.
v Angliji	12.990 din.,	25.154 din.
v Franciji	10.170 din.,	11.187 din.

Izdatki za oboroženost pa so znašali, preračunani na posameznega državljanca:

	1. 1914	1. 1929
v Zedinj. državah	138 din.,	312 din.
v Nemčiji	447 din.,	149 din.
v Angliji	480 din.,	705 din.
v Franciji	439 din.,	718 din.
v Italiji	241 din.,	380 din.
na Japonskem	98 din.,	217 din.

Na vprašanje, koliko odstotkov državnega proračuna gre v posameznih državah za stroške oboroženega stanja, naj služi kot odgovor in pojasnilo proračunsko leto 1928-29. V tem letu se namreč od celokupnega državnega proračuna posamezne države porabile za izdatke za vojsko in mornarico te-le odstotke:

	%
Zedinjene države	18
Anglija (brez dominionov)	14.7
Nemčija (samo država)	7.8
Francija	23.9
Italija	23.4
Japonska	23.3
Nizozemska	15.4
Švica	10

Iz navedenih števil se vidi, kolike obremenjuje oboroženo stanje državni proračun v posameznih državah. Spričo teh števil ni treba posebej poudarjati, kaj bi razorožitev ali vsaj zmanjšanje oboroženosti pomenjalo za narodno gospodarstvo poedinih narodov in držav. Številkam je svojska večja dokazna moč kakor besedam.

Kmetje, v „Kmetisko zvezo“!

V »Slovenca« z dne 5. marca t. l. sem bral poročilo Narodne banke za zadnje četrtletje 1. 1929. V tem poročilu se nahajajo te besede: »Težavni položaj kmetijstva, naše najvažnejše produkcijske panoge, se je moral slabo odraziti v drugih panogah našega narodnega gospodarstva, posebno pa v trgovini, ki v nekaterih krajih ni mogla priti iz depresije, ki se kaže v povečanem številu konkurzov.«

V teh besedah je obseženih več važnih resnic. Izražen je pomen kmetijstva za druge panoge narodnega gospodarstva, zlasti za trgovino, kateri se ne more dobro goditi tamkaj, kjer se kmetu slabo godi. Proglašajo se kmetijstvo kot najvažnejša panoga naše proizvodnje. Obenem pa se ugotavlja težavni položaj našega kmetijstva.

S tem je Narodna banka naše države potrdila to, kar mi kmetje vsi težko

čutimo in še težje prenašamo, da je namreč položaj kmeta težek. Če mi kmetje sami tožimo in tarnamo o svojih težavah, bi morda kdo mislil, da pretiravamo. Ako pa Narodna banka izjavlja, da je položaj našega kmetijstva težek, ne bo nihče mogel reči, da je to pretiravanje.

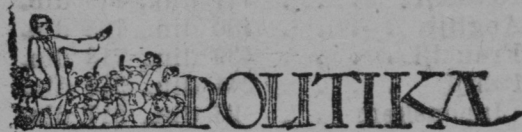
Spominjam se, kako so pri narodnih prireditvah po koncu svetovne vojne v Mariboru vozili na posebno prirejenem vozu kralja Matjaža, ki je v obnovljeni življenski sili dvigal glavo. Sedaj pa je najbrž zopet zadremal v obnemoglosti. Zdi se mi, da je to podoba našega kmeta. Med vojno in po vojni je svoje pridelke za ugodno ceno prodajal. Kar je moral kupiti, ni bilo pretirano drago. Danes pa so cene kmetijskih pridelkov primeroma nizke in tudi za nje ne more prodati, kar pridelal, kar pa potrebuje. obleko, blago, orodje itd., pa mo-

kupiti za visoko ceno. Tudi z različnimi davščinami in dajatvami smo prizadeti. Tako je naš kmet začel kloniti z glavo kakor kralj Matjaž.

Toda ne sme kloniti z glavo, marveč jo mora dvigniti v novem zaupanju. To upanje se opira na prepričanje o važnosti kmetijskega stanu. To prepričanje je splošno ter je tudi našlo izraz v poročilu Narodne banke. Pred vsem pa mora to prepričanje prešiniti nas kmete. Ako se kmetje zavedamo, kako važen je naš stan, bomo tudi sami storili vse, da ga ohranimo in okrepimo. Na druge se ne smemo zanašati ter drugim prepuščati, da nas rešujejo. Sami si pomagajmo, kolikor je v naših močeh!

Ta naša moč bo velika, ako jo zberemo in organiziramo. Posameznik je in ostane slab, v vzajemnosti in organizaciji je moč. Česar eden ne zmore, ker je preslab, to zmore združena moč večjega števila tistih, ki pripadajo istemu stanu. Zato pa smo kmetje vest o organizaciji »Kmetijske zveze« sprejeli z velikim veseljem. To naše veselje raste vedno bolj, ker slišimo, da kmetje po vseh vaseh pristopajo k tej svoji stanovski organizaciji. Tako je prav, dragi moji stanovski tovariši! Podajmo si naše žuljave kmetijske roke, da si pomoremo drug drugemu! »Kmetijska zveza« naj napreduje in zbere v svojem okrilju vse naše kmete!

Florjančič Jakob.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Atentat makedonstvujučih. Razmerje med našo državo in Bolgarijo je postalo po zadnjem sporazumu že čisto prijateljsko. Da bi se to prijateljstvo še utrdilo, za to vedno poskrbijo makeдонstvojuči, ki so vrgli 3. marca v Pirotu na mirno prebivalstvo dve bombi, ki sta zahtevali 1 mrtvega, 8 težko in 8 lažje ranjenih. Ta okrvavljena organizacija je ubila za časa prvih posvetovanj v Pirotu generala M. Kovačevića. V pričetku druge pirotske konference so izvršili napad na mednarodni vlak v Caribrodu. Tokrat so zopet poskusili, da preprečijo nadaljevanje sporazuma med nami in Bolgari. Jugoslovanska javnost pričakuje, da bo nastopila bolgarska vlada z vso odločnostjo proti tem neprestanim kalilcem miru.

Predsednik Čehoslovaške 80letnik. Predsednik čehoslovaške republike Masaryk je slavil te dni svojo 80letnico, ki je odmevala z vso prisrčnostjo po vseh večjih mestih Male antante ter Francije.

V Berlinu je umrl 6. marca izza svetovne vojne dobro znani nemški admiral Tirpitz, ki je bil rojen marca 1849. V svetovni vojni je bil ravno on, ki je začel z delovanjem nemških podmornic in je osovražil radi torpediranja nepristranskih ladij Nemce na celem svetu in pred vsem pri Amerikancih.

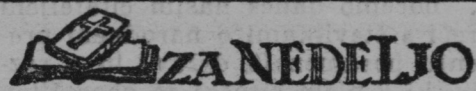
Avstrijski kancelar dr. Schober pridno potuje. Avstrijski kancelar dr. Schober je bil pred kratkem v Rimu ter Berlinu in bo posetil v najkrajšem času še Pariz ter London.

Najnovejša Tardieujeva vlada na Francoskem je prejela pri predstavi pred parlamentom zaupnico 53 glasov. Francija potrebuje baš sedaj količkaj delovno vlado, ker je bila obiskana od silne povodnji, ki je zahtevala 600 mrtvih žrtev ter porušila več tisoč hiš, one mogočila spomladansko delo na poljih in predvsem pebrala kmetom delovno živino. Škodo cenijo nad 2 milijardi zlatih frankov. Težko prizadetim pomaga vojaštvo, vlada z denarno podporo in prebivalstvo s prostovoljnimi darovi.

Londonska razorožitvena konferenca, ki je bila dvakrat prekinjena radi dveh kriz francoske vlade, se zopet nadaljuje.

Pe španskem se širi zelo republikansko gibanje. Da se zajezí republikanizem, bo najbrž uvedena ponovna diktatura pod kakim generalom.

V Rusiji je stopilo 25 milijonov kmetijskih gospodarstev v skupna gospodarstva (kolektiva). Tako naglega prodiranja kolektivizacije ni pričakoval nikdo in se zdi ta korak ruskega kmeta zelo sumljiv sovjetskemu diktatorju Stalinu.

Mohamed.

Mladost.

Mohamed se je rodil leta 571 p. Kr. Njegov oče Abdallah je umrl kmalu in je zapustil vdovi Amini eno hišo, eno sužnjo, 5 kamel in nekaj ovc. Mohamed je bil star komaj 2 meseca, ko mu je umrl oče, a je trpel že kot otrok na krčih.

Ko je bil star 6 let, je potoval s svojo materjo v Medino v Arabiji. Na povratku mu je umrla mati v neki vasi.

Stric, Abu Talib, je vzel Mohameda in mu postal drugi oče. Abu Talib je bil tedaj nadzornik kaabe (arabsko = kocka, in je bilo štirioglato svetišče v Mekki) ter zelo veren; je torej čisto naravno, da je tudi nadarjeni Mohamed že v zgodnji mladosti usmeril svoje mišljenje v verska razglabljanja.

Mohamed je bil star 12 let, ko se je podal njegov stric na trgovsko potovanje v Sirijo in ga vzel seboj. Mladenič je potoval preko nelzmernih puščav v gosto obljudena sirska mesta. V kraju Bosra se je utaborila karavana v bližini nekega krščanskega samostana. Menih z imenom Georgij je bil začuden nad Mohamedovo nadarjenostjo ter vedoželjnostjo in mu je prerokoval, da bo znamenit mož.

S 25. letom je postal Mohamed vodja trgovskega podjetja udove Kadiše. Imel je tako srečno roko v trgovini, da je prejemal bogato plačo in potoval večkrat v južno Arabijo.

Njegova razumnost, spretnost in priključiva zunanost so vzbudile v Kadiši ljubezen, kar sama mu je ponudila

zakon. Mohamedovo zakonsko življenje je bilo srečno. Rodila se mu je ena hčerka in dva sina, a otroci so kmalu umrli.

Poklic za preroka.

Sčasom je začela iti Mohamedova trgovina rakovo pot, ker se je vedno bolj udajal verskim sanjarijam.

Večkrat se je skrtil sam ali s svojo ženo v votlino hriba Hiva pri Mekki in je razmišljal o verskih naukih cele mesece. Ker je veliko občeval z judi in kristjani, se mu je zdelo poganstvo v Mekki smešno. Čital je sv. pismo stare in nove zaveze in je poznal dobro razcepjenost tedajšnjih kristjanov. Rodila se mu je misel, da se je resnična ter prava vera, kakor sta jo učila Mozes in Kristus, prelevila v praznoverje in je baš tedaj napočil čas, oznaniti narodom pravo vero. Kmalu se je smatral za preroka, katerega je napovedal Mozes, za svetega duha, katerega je prerokoval Kristus, da bo učil njegove učence resnico. Bil je uverjen, da gleda večkrat nadangela Gabrijele, od kojega luči se je čutil obdanega. Kadar je bil zamaknjen, je ležal brez zavesti; njegove oči so bile zaprte in njegov obraz pokrit s penami, mnogokrat je kričal na ves glas. Vse, kar mu je bilo razodeto, je pustil zabeležiti in iz te pisane zbirke je nastalo mohamedansko sveto pismo, ki se imenuje »koran«.

Mohamedu je bilo 40 let, ko je imel prvo prikazen.

Prvi javni nastopi in beg.

Mohamed je skušal pridobiti za svoj nauk pristaše. S pridobivanjem vernikov je šlo zelo počasi. Po preteku treh let je imel zbranih krog sebe le 40 oseb in sicer mlade ljudi, tujce ter sužnje. Njegovi sestanki so bili skrivni, a ko so jih odkrili, je izbruhnilo sovraštvo napram novotarju.

Prerok in njegovi zvesti so morali veliko prestati. Zasmehovali so ga v pesmih, v svetišču (kaabi) bi ga bili nekoč skoro zadavili. Mnogi so zahtevali od preroka čudežev, kakor sta jih delala Mozes in Kristus. Pri teh zahtevah je kazal Mohamed ponosno na koran, ki je pravi čudež: njegov jezik je tako vzvišen, vse podprto z dokazi, kakor jih je moral podati le bog.

Ko se je nova vera vedno bolj in bolj širila, so sklenili korejšiti (vladarji Meke in svetišča kaabe) umoriti Mohameda. Iz vsake korejšitske družine bi naj prebodel po en član istočasno prerokova prsa.

Mohamed je zvedel pravočasno za to zaroto in se je skrtil s prijateljem v votlino hriba Thaur. Tri dni sta ostala v skrivališču, odkoder sta pobegnila v Medino, kjer so ju sprejeli z največjim navdušenjem.

Beg Mohameda iz Mekke v Medino se imenuje »hedžra« in tvori začetek arabskega časovnega računanja, ki začne 16. julija 622.

Slavnostni sprejem v Medini je popolnoma predrugačil Mohamedov značaj. Mesto ljubezni do bližnjega je pričel oznanjati vojno proti nevernikom. On je postal vodja stranke in vojskovodja. Prejšnji sanjač in zamaknjenec

se je prelevil kar na mah v vladarja in generala. V njegovo srce se je ugnedilo sovraštvo, pohlep po vladanju ter glavi.

Iz Medine je začel Mohamed sveto vojno. Neko razodetje mu je pošepnilo: »Lotite se z orožjem poganov, ujamite jih, oblegajte jih, povsod jih izsledite!«

Kako je razširjal Mohamed svoj nauk z ognjem ter mečem, o tem se bomo pogovorili prihodnjič.

Novi katoliški mučeniki na Kitajskem. Škofa Versiglijo, patra Caravacija in tri krščanske kitajske sestre, katere so zajeli 26. februarja 1930 ro-

parji, so našli umorjene. Bili so napadeni ob priliki potovanja po reki na severnem Kitajskem. Roparji so hoteli odvesti sestre, a so zadeli na odločen odpor pri duhovnikih. Zločinci so oropali svečenike, zažgali ladjo in ujetnike so odgnali seboj v hribe. Več duhovnikov se je podalo v gorovje, da bi izposlovali osvoboditev jetnikov, pa so prišli prepozno in so našli le še mrtva trupla. Škof Versiglia je bil rodom iz Milana in je deloval 23 let na Kitajskem kot misijonar. Italijanski poslanik v Pekingu je ugovarjal radi umorov pri kitajski vladi in obvestil o roparskem napadu brzojavno svojo vlado v Rimu.

NOVICE

Smrt v kopalni banji. V nedeljo, dne 9. marca se je zgodila v hotelu »Mariborski dvor« nesreča, ki je zahtevala smrt mladega strojnega inženjerja Milana Kremžar. Popoldne se je podal inženjer v kopalno sobo v hotelu. Kmalu za tem je bilo slišati iz sobe močen šum, ki je opozoril na izrednost hotelskega nastavljenca. Pogledal je v kopalno sobo in je zagledal Kremžarja nagnjenega preko banje z glavo v vodo. Ko ga je zravnal, je bil inženjer že mrtev. Nesreča se je zgodila radi tega, ker je eksplodirala plinska peč, s katero kurijo kopalnice. Plin je omamill inženjerja in v nezavesti je padel z glavo v banjo in utonil.

Mrtvega novorojenčka so našli. V sredo 5. marca so našli pri snaženju poljščanskega šolarskega vlaka na glavnem kolodvoru v Mariboru pod klopjo omot. Ko so razvili omotani predmet, se je prikazal mrtev novorojenček ženskega spola, ki je tehtal 4 kg. Na najdenčku ni bilo nikakih znakov nasilja in je morala nastopiti smrt takoj po rojstvu. Sodišče išče brezsrčno mater.

Zepet žalostna bilanca fantovske podivjanosti. Nočni napadalci iz Grušove pri Mariboru so obdelali s šestimi zabodljivci z nožem 25letnega viničarskega sina Jožefa Straussa. Straussovo stanje je zelo resnega značaja. — V Jareninskem dolu je dobil posestniški sin Ludovik Golob sunek z nožem v trebuh, da so mu izstopila čreva. V obeh slučajih gre za fantovsko podivjanost, ki je bila v pustnih dneh podžgana še s preobilnim alkoholom.

Požar povzročil ogromno škodo. Lepo vas Hajdoše pri Ptujju je obiskal v noči od 6. na 7. marca silovit požar, kateri je povzročil več 100 tisoč dinarsko škodo, ki je krita le deloma z zavarovalnino. Ogenj je upepelil 6 poslopij posestnikom: Juriju Gočenku, Fr. Kocijanu, Antonu Glodešu in Mariji Brodnjak. Hlapca Jurija Piskerca so rešili v zadnjem trenutku iz že gorečega hleva, v katerem je spal. Požrtvovalno so delovali gasilci iz Ptujja, Hajdine in Št. Janža. Le uspešnemu gašenju se je zahvaliti, da ni pogorela cela vas.

Š 15. letom v prostovoljno smrt. Ko-

ma 15letna Frida Findler iz Ostrožnega pri Celju se je sprla s svojo sestro. Iz jeze je popila strup in bila prepeljana v celjsko bolnico. Skraja jej je že šlo na boljše, a v torek 4. marca je umrla v strašnih bolečinah.

Več milijonska poneverba. V Zagrebu so odkrili več milijonsko poneverbo, katero je zakrivil blagajnik glavne zagrebške carinarnice Vlado Vranič. Poneverba znaša skoro 5 milijonov D. Zaprli so Vraniča in trgovca Maričiča, ki je soudeležjen pri poneverbi. Glavni krivec trdi, da je ogromne svote vse porušil in res so dobili pri njem in Maričiču komaj 20.000 Din gotovine.

15.000 rimskih novcev našel v vinogradu. Te dni so zadeli v Smederevu v Srbiji pri kopanju v vinogradu na 2 lonca, ki sta bila polna rimskega denarja. Ko so nadaljevali s kopanjem, so našli 15.000 novcev iz dobe cesarja Gordijana Pija (238—244) do Valerijana (254—260 p. Kr.) Najdba je velikega znanstvenega pomena in je bila podarjena od lastnika vinograda muzeju v Beogradu.

Ali lahko upliva človek na vreme in podnebje? Iz cele zgodovine človeštva sta znana le dva primera, v katerih je skušal človek uplivati na vreme. Znano je, da vinogradniki preganjajo slano na ta način, da kurijo z dračjem in listjem, ki daje močan ter gosti dim. Z dimom se je lahko obraniti slane za slučaj, da je popolnoma mirno in ne pihlja nobeden vetrič. Pri količkah vetrovnem vremenu je vsako kurjenje zastoj. — Točo so skušali preganjati pred 20 leti s streljanjem iz posebnih topičev. Je trajalo nekaj let, predno so se vinogradniki toliko spametovali, da so uvideli, da je streljanje med oblake popolnoma brezuspešno. Pravkar beležena primera sta edina, da je skušal človek uplivati na vreme. Umetni dež se da napraviti v kakem laboratoriju, ne pa na prostem. Dolgo časa so trdili, da bi moralo deževati, ako bi napolnili ozračje z elektriko. Ta trditev se je razblinila v nič v sedajnem času, ko je pri radio-zvezah takorekoč cel svet prekrizan z električnimi vodi, ki pa nimajo prav nobenega upliva na vreme. Da bi se bil človek trudil uplivati na podnebje, o tem sta znana le ta-le dva načrta: Kanadec Mac Lanon je raznesel v svet načrt, da bi se naj ledena odeja, ki loči zahodno od Grönlandije Atlantski Ocean od Severnega morja,

in varuje ne samo belo temveč tudi barvano perilo. Pa tudi za volno in svilo je idealno sredstvo za pranje

122-I

razstrelila. Ako bi se to izvršilo, potem bi se obrnil takozvani »toplí morski tok« v zapadnejšo smer in to bi imelo upliv na podnebje zapadne Grönlandije in Kanade. V najnovjšem času se ukvarjajo z načrti, kako bi s skupinami ledolomilcev utrli po ledu pot do najbolj severnih pokrajin. Trdijo, če bi bil led stalno predrt, bi te brazde uplivala na izhlapevanje mrzlih valov, ki se valijo po svetu od severa. — Kakor razvidno iz povedanega, je tudi najbolj moderni človek brez vsake moči napram vremenu, o kakem človeškem uplivu na podnebje pa ni nič govora!

Najnovjša in največja podmornica. Nemci, Angleži in Amerikanci se kosajo med seboj, kako bi si priborili prvo mesto glede letal in zračnih ladij. Sedaj so Angleži posestniki največje zračne ladje. Med tem, ko so se borili zgoraj omenjeni za prvenstvo v zraku, so zgradili Francozi čisto na tihem največjo podmornico, ki je že predana francoski vojni mornarici in je prestala z uspehom poskušnjo vožnjo. Očividci trdijo, da je ta podmorni velikan pravo čudo moderne tehnike. Začeli so z gradnjo leta 1926 in so rabili do dogotovitve 2 leti. Prvotno je bilo sklenjeno, spustiti v morje dve taki podmornici, a so zmagali Francozi komaj stroške za eno, ki znašajo 1 milijon funtov šterlingov. Na podmornici ima prostora posadka 150 mož, dolga je ladja 160 m, široka 30 m ter oborožena z najbolj modernimi kanoni, ki so tajlstenveni izum povojne dobe. Podmorni orjak se giblje z največjo brzino v globčini 40 m in lahko prevozi, ne da bi kje pristal, 20.000 km. Obseg cele zemlje znaša 40.000 km in ta francoska podmornica lahko prevozi v neprestanem teku polovico zemeljskega obsega.

Dežela votlin. Francoski raziskovalec Paul Lucas je odkril leta 1705 kul-

KONCERT „MARIBORA“

Sattner: SOČI STABAT MATER

Sodelujejo: solisti gospa LOVŠETOVA, gdč. GOLOBOVA, g. GOSTIČ in g. KRIŽAJ. Nastopi do 45 članov močen orkester in mešan zbor »Maribora« pod vodstvom pevovodje g. Janeza Ev. Gašpariča. Začetek: ob osmih zvečer v dvorani »Unlon« (Götz). Vstopnina: Sedeži od 15 do 40 Din, stojišča 8 Din. Vstopnice se bodo dobile od 23. marca v predprodaji v Cirilovi knjigarni na Aleksandrovi cesti in pri Höferju.

Okoličani, udeležite se tega velikega koncerta in se pravočasno prijavite za vstopnice! Oskrbimo tudi avto-voznje.

2. IV.

*

1930

turnemu svetu v Aziji deželo votlin. Njegovim razkritjem skraja niso verjeli in je moralo več drugih potrditi Lucasove trditve. Dežela votlin se imenuje Kapadocija v zgornji Mali Aziji ob reki Kysil Irmak in sta znani dve votlinski mesti: Urgüb in Newschir v dolini Göröme. Je tamkaj 3897 m visoki ugasli ognjenik Edyas. Bogznaj kedaj je izbruhal iz sebe nepregledne množine lave, v katero so se napravile vsled deževja votline. V te votline so se zatekli v 4. stoletju kristjani in porabili lavine izdolbine kot stanovanje. Mnogo votlin so razširili v krasne cerkve, kojih ostanke je videti še danes. Kapadočanska krščanska svetišča so krasno poslikana. Kristjani Kapadočani imajo 40 mučencev in znane svetnike: sv. Bazilija, Gregorja iz Nisse, Gregorja nacijskega itd. Med Kapadočani je bilo bujno razvito redovniško življenje in je še danes tamkaj vse polno ostankov podzemeljskih samostanskih celic.

Gramofonska igla. V Schwarzbachu pri Nürnbergu v Nemčiji izdelajo vsaki dan 20 milijonov komadov gramofonskih igel. Ako vzamemo v letu 300 delavnih dni, vrže samo Schwarzbach v svet letno 6 milijard igel. Amerika in Angleška skupaj izdelata vsaki dan 67 milijonov igel, kar znaša letno 20 milijard ter 100 milijonov. Celi svet se zadovoljuje s posvetlenimi gramofonskimi iglami, le za Južno Ameriko jih morajo pozlatiti. Zakaj je treba gramofonski iglo zamenjati pri vsakem komadu, bo razumljivo, ako razodene mo tozadevno skrivnost, da znaša pritisk gramofonske igle na ploščo 1000 kg na eden kvadratni centimeter. Nadalje napravi igla pri igranju enega komada 30 cm široke plošče 200 m. Pri tako močnem pritisku in tako dolgi poti se mora igla obrabiti.

Sčrašna kača. Ob zapadni obali Kolumbije med Panama in Tamaco v Srednji Ameriki ogroža življenje ljudem ter živalim kača, katero imenujejo »verrugoza«. Veruga — bradavica, ker je pošast kar posejana po hrbtu z ostudnimi luskinami, ki so podobne bradavicam. Kača je dolga 2.50 m in debela na sredini 30 cm. Na koncu repa ima roženo želo in nekaj strašnega so njene oči. Njen pik usmrti človeka ali žival tekom par sekund. Skrajno opasna golazen lazi med palmami, kjer se spretno skriva med koreninami, in

po livadah, ki so porašene z gumi-drevesom.

Človek, ki ga zasleduje nesreča. V neki bolnišnici v Kölnu leži ta čas Anglež Daives. Že preko 12 let ga preganja tako trdovratna nesreča, da živi naravnost iz bolnišnice v bolnišnico. Zgodovina njegovih nesreč je na kratko ta-le: Leta 1917 se je na fronti zastrupil s strupenim plinom in je padel Nemcem v roke. Posrečilo se mu je pobegniti v Boulogne, kjer ga je parvrgla pljučnica. Komaj je ostavil bolnišnico, si je zlomil nogo. Do leta 1920 je bil že toliko popravljen, da si je lahko v Londonu privoščil štiri polomljena rebra. Leta 1921 si je v Parizu zlomil roko, ko so mu jo zacelili, je dobil vnetje žile, ki ga je držalo 14 mesecev v postelji. Nato je hodil celo leto z bergljami. Eno roko je imel še celo: to si je potem zlomil v Londonu. Potem je doživel več manjših nesreč, a se je do leta 1929 že toliko popravil, da je v Berlinu nastopil službo. A komaj je bil dobro nameščen, se ga je na nekem potovanju v Köln lotilo vnetje trebušne mreže, ki ga še sedaj drži v postelji. Smolar je doživel v teh 12 letih preko 200 injekcij in se je naučil prenašati svoja trpljenja brez tožb.

»Mokri« počasi zmagujejo. Drugi volilni okraj države Massachusetts v Zedinjenih državah Sev. Amerike je bil že od nekaj močna republikanska trdnjava in v njem se nahaja tudi dom bivšega predsednika Coolidgea, Northampton. Poslanec tega okraja je v decembru umrl in zdaj so se vršile za njegovega namestnika izredne volitve. Pri njih je proti vsemu pričakovanju zmagal z večino 7500 glasov »mokri« demokratski kandidat Granfield nad suhaškim republikanskim. Ljudstvo je s tem očitno pokazalo, kako zoperna mu je že postala prepoved prodaje alkoholnih pijač in je rajši zatajilo svojo republikansko stranko, kakor bi volilo za suhače.

Korajžna ženska. Samo 24 let je stara Dolores Novak v Chikagu, a se je korajžno otresla bandita, ki jo je hotel oropati. V bližini svojega doma je srečala mladega moškega, ki je zahteval od nje ročno torbico, a tako tiho, da ga je morala dvakrat vprašati, kaj želi. Ko je drugič ponovil zahtevo, je obenem potegnil tudi samokres. Tega pa se mlada gospa ni ustrašila, ampak je

s silo osuvala bandita v nožno kost in mu ušla.

Nepremagljive višine pogorja Himalaja. Veriga na svetu najvišjega pogorja Himalaja (med Indijo in Tibetom v Osrednji Aziji) je v povojnih letih torišče raznih ekspedicij, od katerih se ni dokopala niti ena do zaželjenega cilja, da bi bila stopila na najvišjo točko na zemlji. Angleži so se trudili že parkrat z najmodernejšimi pripravami, da bi bili prvi na najbolj visokem ledeniku Himalaje, a so se doslej izjalovile vse njihove tozadevne ekspedicije. Dne 18. oktobra 1929 se je podala na raziskovanje Himalaje nemško-avstrijska ekspedicija. Cilj nemških in avstrijskih hribolazcev je bila himalajska 8580 m visoka točka z imenom Kangtšchendsonga. Ekspedicija je začela prodirati iz zadnje človeške nasebine v Tibetu Latschen. Ubrali so pot skozi močvirne pragozdove, zatem po ledu ter snegu proti zaželjeni višini. Na tej skrajno opasni poti so jim bili največja ovira 4 do 25 metrov visoki ledeni stolpi. — Preko zadnjega sploh niso mogli, ampak so morali vanj izsekati predor. Za tem predorom so nehali ledeni stolpi, a kljub ugodnejši poti niso mogli dalje nego do višine 7400 metrov. Prisiljeni so bili na povratek. Pri nemško-avstrijskih hribolazcih je znamenito to, da so dosegli 7400 metrov brez kisikovih aparatov.

Nekaj o bradi. Pri starih Egipčanih moška brada ni pomenila veliko, ker so bili Egipčani radi slabe rasti mustač golobradi. Le tuintam vidimo kak kip egipčanskega faraona, ki je pod nosom gol, brada pa mu je presneto redka. Današnjim naslednikom Egipčanov, muslimanom, je brada vse in jim je prisega pri prerokovi bradi nekaj najbolj svetega. Starim Grkom je bila brada znak moške časti ter dostojanstva in so znane brade grških modrijanov. Še le macedonski kralj Aleksander Vel. je napovedal boj bradi in izza te dobe so znane prve brivnice, kjer so se zbirale ter raznašale dnevne novice. Znani so rimski cesarji, ki so bili navadno obriti. Cesar Hadrijan je bil bradat, da je na ta način zakril številna materina znamenja na obrazu. Rimljane so izpodrinili stari Germani (Nemci), ki so nosili dolge brade. Pri Germanih so bili le sužnji brez brad. Modernizator velike Rusije Peter Veliki je uvedel davek na brado in so jo smeli nositi pod njegovim carovanjem le duhovniki in kmetje. Vojaška brada, takozvani »špicbart«, se je razširil po Evropi v dobi 30letne vojne. Pozneje so izpodrinile brado lasulje in so hodili moški tedaj skrbno obriti. Pred svetovno vojno so bile v splošni modi brke nemškega cesarja Viljema in znane pod imenom »es ist erreicht« (je doseženo!). Svetovna vojna je pregnala brke z brado vred in to predvsem radi tega, ker je bilo oboje v veliko napotje pri natikanju ter snemanju mask za obrambo proti strupenim plinom.

Gospa, najlažje prištedite na denarja in perilu, ako perete s prvim terpentinovim milom »Gazela«. Pričnite s štednjo takoj, ne bo Vam žal!

Rešitev Robinzona.

Trgovci angleškega mesta Bristol so oborožili leta 1708 dve ladji, ki bi naj preganjali morske roparje. Ladji sta se imenovali »Duke« in »Dutches«. Tedaj sta si bili Anglija ter Francija v španski nasledstveni vojni sovražni. Ladji sta bili odposlani proti Francozom in Špancem.

Vrhovno poveljstvo je bilo v rokah kapitana Woodes Rogersa, ki se je vozil na ladji »Duke«. Bil je strog in podfeten poveljnik, ki je znal zatreti marsikateri upor med pomorščaki.

Štefan Courtney je bil kapitan ladje »Dutches«. Bil je plemeniti bristolski meščan, ki je plačal precejšnjo svoto za opremo ladij iz lastnega žepa.

Tretji gospodar plovbenega podjetja je bil zdravnik Tomaž Dover, ki je znan kot izumitelj doverskega smodnika.

Krmar na vožnji je bil Viljem Dampiers, kateremu so bile znane vse najbolj oddaljene pokrajine. Leta in leta je vodil lastno ladjo po vseh najbolj nevarnih morjih, katera je raziskoval. Leta 1708 je obubožal in je moral vstopiti v službo kot krmar na ladjah bristolskih trgovcev.

Omenjeni ladji sta obkrožili v sredini decembra južnoameriški rt Hoorn in zavozili v Tihí Ocean. Par tednov za tem so vzeli na krov Aleksandra Selkirk, ki je bil prapodoba Robinzona, ki je znan po celem kulturnem svetu. Obe ladji sta dosegli otok Juan Fernandez, kjer sta hoteli pristati, da bi se preskrbeli s svežo pitno vodo ter drugimi potrebščinami. Ko so se pripravljali zvečer na pristanek, so zagledali na otoku ogenj. Ker so vedeli, da otok ni obljuden, so mislili, da prihaja svetloba iz francoskih ladij, ki morajo biti zasidrane ob obali otoka. Počakali so do jutra. Ko niso zapazili pri solnčni svetlobi nobene ladje, se je odpravil zdravnik Dover v čolnu proti otoku. Zvečer se je vrnil nazaj na ladjo s človekom, ki je bil oblečen v kozjo kožo in zgledal silno divje. Bival je na samotnem otoku 4 leta in 4 mesece. Odložil ga je na otok kapitan Stradling z ladje »Cinque Ports«. Bil je krmilar omenjene ladje, po rodu Šot in se je pisal Aleksander Selkirk. Nekoč se je sprl s kapitanom in za kazen ga je ta pustil prepeljati na samotni otok. Ko je po več nego 4 letih zapazil ti 2 ladji, je užgal ogenj, da bi opozoril na-se, kar se mu je tudi posrečilo.

Po rešitvi je Selkirk pripovedoval, da so ga prepeljali za kazen na otok v lastni obleki. Dali so mu še: postelj, mušketo (puško), nekaj smodnika ter kroglj, tobaka, sekuro, nož, kotel, sv. pismo, nekaj drugih potrebščin in njegove krmilarske instrumente ter knjige. Dolgi čas si je preganjal, kakor je pač mogel v popolni samoti. Prvih 8 mesecev je veliko trpel radi zavesti osamljenosti. Skraja ni jedel nič, dokler ga ni prisilil glad in ker ni imel ne soli in ne kruha. Tudi v postelj se ni ulegel, dokler se ni mogel več po koncu držati. Takozvani piemento les mu je služil za ogenj ter luč.

Gibanje v prosti naravi ga je izurilo

267

Lepši zobje
SARGOV

KALODONT

v izredno naglem tekanju po gozdih in skalah. Tekel je s tako naglico, da je dohitel divjo kozo. Zdravnik Dover beleži, da so dali samotarju pri srečanju psa s tekači, da bi mu pomagali pri lovu na koze; a je pustil daleč zadelj psa in druge ljudi in se ni poprej utrudil, dokler se ni vrnil z ujeto kozo preko rame.

Naglica pri lovu na divje koze bi ga bila stala nekoč skoraj življenje. Pri begu za živaljo ni videl prepada, v katerega je skočila koza in je padel tudi on za njo. Vsled globokega padca se je onesvestil in se prebudil na mrtvi kozi še le po preteku 24 ur. Komaj in komaj se je izvlekel iz prepada in prišepal v svojo kočuro, ki je bila oddaljena od kraja nesreče poldrugi kilometer. Deset dni je moral ostati v koči.

Ko se je otresel zavesti osamljenosti, mu je bilo v zabavo, da je urezoval svoje ime v skorjo dreves in ravno tako tudi datum od časa, ko je bil izstavljen. Velika nadloga so bile zanj skrajja mačke ter podgane, katerih je bilo vse polno na otoku. Mačke in podgane so se razmnožile od živali, katere so pustile tamkaj ladje, ki so se preskrbovale na otoku s pitno vodo. Podgane so mu glodale obleko in nohte, ko je

spal. Ta nadloga ga je prisilila, da je začel hraniti mačke s kozjim mesom. Radi tega je postalo na stotine mačk čisto krotkih. Mačke so ga spremljale povsod in preganjale podgane. Ukrotil je nekaj mladih koz in za zabavo je plesal ter pel s kozami ter mačkami, da je popolnoma pregnal bridkost osamelosti in životaril zadovoljno.

Ko mu je razpadla obleka, si je izgotovil sukno in čepico iz kozjih kož, katere je sešil z jermeni iz kož. Za šivanjo je imel žrebelj. Ko se je njegov nož obrabil, si je napravil drugega iz podkove, katero je zbil v nož s kamni in ga obrusil.

Zdravnik Dover popisuje, da je samotar pri srečanju z njimi tolikanj pozabil človeško govorico, da so razumeli njegove besede z največjo težavo. Pounudili so mu požirek žganja, pa se ga ni dotaknil, ker je pil na otoku le vodo. Precej časa je preteklo, predno se je zopet navadil na uživanje tedaj običajnih jedil.

Taki so resnični doživljaji Aleksandra Selkirka, ki so bili pozneje zabeleženi v znani knjigi o Robinzonu, ki je še danes ena najbolj priljubljenih in največ čitanih na svetu.

GOSPODARSTVO Gospodarska obvestila.

»Flugs« kose s kosirjem I. VIDEMŠEK, MARIBOR, Koroščeva cesta 36. 110

Sv. Marjeta ob Pesnici. Banska uprava v Ljubljani je odredila pri nas petdnevni kmetijski tečaj, ki je v vsakem oziru donesel nepričakovano lepe uspehe. Tečaj je dne 24. februarja otvoril v šoli sreski načelnik g. dr. Ipavic, ki je že prvi dan ugotovil silno lepo udeležbo, namreč blizu 120 udeležencev. Pri otvoritvi se je spomnil tudi našega milega vladarja, kateremu so navzoči med šumnim ploskanjem vzkliknili trikratni »živijo!« Zahvalil se je tudi domačemu gospodu župniku, gospodu šolskemu upravitelju in vsem gospodom županom in odbornikom naših štirih občin za vse tečajne priprave. V dneh tečaja smo slišali predavanja iz vseh gospodarskih panog in sicer je predaval o sadjarstvu, travništvu in poljedelstvu gospod inž. Ferlic, o vinoreji gospod referent Kuret, o gospodarskem pravu okrajni sodnik gospod dr. Juhart, o živinoreji gospod insp. Zupanc, o živinozdravstvu sreski živinozdravnik g. Šušter, o

kmetijskem knjigovodstvu in o potrebi gojitve dobrega sosedovanja med kmeti šolski upravitelj gospod Vauda in o gozdarstvu gosp. inž. Ružič. Število poslušalcev je bilo okrog sto, drugi in zadnji dan celo dvesto. Posebno krasen pa je bil zaključek tečaja. Šolski razred je bil z zelenjem, z državno-barvnimi zastavicami in patrijotičnimi napismi okrašen. Zaključne besede je govoril sreski načelnik gospod dr. Ipavic, ki je v vznešenih besedah izrazil svoje prijetno presenečenje nad tem nenavadno dobro uspelim prvim kmetijskim tečajem te vrste v mariborskem srezu.

Laški okraj. V Laškem smo imeli do sedaj zelo močno kmetijsko podružnico. Lansko leto pa so se nekateri vpisali pri podružnici v Jurkloštru, tako da so imeli od svojega doma do sedeža podružnice v Jurkloštru 15 do 20 km daleč, čeprav so imeli pred nosom sedež podružnice v Laškem. To so storili večinoma iz strankarsko-političnih razlogov. Ker pa za take reči menda sedaj pri Kmetijski družbi ne bo razumevanja, hočejo ravno isti ustanoviti novo podružnico za občino Sv. Krištof s sedežem v Laškem, akoravno ima tudi stara že obstoječa podružnica svoj sedež v Laškem in je večina odbora že iz Sv. Krištofa. V staro že obstoječo podružnico so vstopili najuglednejši kmetijski gospodarji iz občine Sv. Krištof, pa tudi mnogo tistih, ki so pristopili k novi se snujoči podružnici, izjavljajo, da ostanejo

jši pri dosedaj obstoječi podružnici, v kateri so bili kmetje iz laške, šmiklavške, šentjederske in šmarješke župnije. Gotovo je, da jim več ima podružnica članov, tem večji in datnejši bo tudi njen uspeh na polju pospejevanja kmetijstva. Ali mislijo dotični, ki ustanavljajo novo podružnico, ločiti člane kmetijske družbe po nekdanji strankarski pripadnosti, ne bo najbrž glavni odbor Kmetijske družbe na to pristal. Mi te zadeve preoformamo zgolj stvarno ter bomo s paznim očesom zasledovali nadaljnji potek in razvoj.

Ljubomer. V nedeljo, dne 16. t. m., predava o snaženju, gnojenju in sajenju sadnega drevesja kmetijski referent gospod Zupanc iz Ptuj v 6. razredu deške osnovne šole po osmi rabi. Pridite vsi člani in prijatelji umnega sadjarstva, ker boste marsikaj novega slišali. Drevje rabi več negovanja, če hočemo, da nam obilneje rodi. K obilni udeležbi vabi sadjarska podružnica.

*

↳ lanski in letošnji rezl.

Lansko leto so izšle v listih strokovnjaške trditve o uspehih pozne rezi in prerokovanja o tem, kako si tisti, kateri so rezali o pravem času in po starem, delajo veliko škodo. Dočakali pa smo zopet dneve, da vstopi viničarski delavec v vinograd s škarjami, in on sedaj najbolj ve, katera rez je najbolj uspela. Na vsak način sedaj priznajo tudi tisti, kateri so učili in pisali v časopise o pozni rezi in njenem uspehu, da je ta rez našim vinogradom prinesla veliko slabost in poslabšanje trsa. To smo videli že lani takoj po rezi, ko smo trs obrezali in od njega odšli, da so se mladike oparile. Rozge so ostale kratke in drobne, nedozorjene. To je bil uspeh pozne rezi. Bratev je še bila za silo, a vprašanje je za letos, ali bo kaj ali ne.

Lansko leto sem objavil v »Slovenskem Gospodarju« članek »Še nekaj o letošnji rezi«, v katerem sem napovedal posledice pozne rezi in izgubo meze, ki bo iztekla iz rane ter da bo trs oslabeled. Na ta članek sem dobil odgovor, da bodo uspehi pozne rezi veliki, in takrat bo vedel vsak, kaj je zmrznjeno in kaj še ostalo zdravo. Kar se pa tiče izgube meze, se mi je odgovorilo, da iz rane ne teče mezga, ampak da je to čisto navadna voda. Seveda, vino ni teklo iz rane, ampak mezga v obliki vode. Vsakdo zna, da navadna voda ne bo dala moči, da bi očesa odgnala, ampak da je to moč trsne meze, ki je iz rane tekla; na ta način je trsje znatno oslabeled. Vsak, kateri je rezal pozno, to že sedaj obžaluje. Sem v viničariji in sem obrezal po starem in o pravem času, pa imam tudi upanje, da bo kaj. Kaj je bilo zdravega, je lani odgnalo na reznike, itak ni pogrnalo mladik; tako tudi ni koristila rez na 6 do 6 oces dolge reznike. Ob pravem obrezovanju trsje ima letos močne reznike; obrezano trsje v pozni rezi pa ne zmore tega. Takim bo treba skrbno delati in se truditi, da bodo nazaj spravili trsu tisto moč, ki jo je imel prej v sebi. Vsak skrben viničar ima geslo: Vsako delo v vinogradu je treba opraviti o pravem času. Če nas Bog obvaruje vsake nesreče, je naš trud obilno plačan in se vsak gospodar lahko veseli vinograda ter je zadovoljen z viničarjem.

Viničar H.

Novo!

MOJ TOVARIŠ

Novo!

Molitvenik za mladeniče, s posebnim naukom za vojake.

Obseg 230 strani. Cena 16 Din z rdečo obrezo in 20 Din, z zlato obrezo. Po pošti 2 Din več. Dobi se v TISKARNI SV. CIRILA V MARIBORU, Koroška cesta 5 in v podružnici Aleksandrova cesta 6.

Za fante, posebno za vojake, dozdej še nimamo posebnega molitvenika. Zato nam je »MOJ TOVARIŠ« ravno prav prišel. V kratkih pa jedrnatih besedah imaš tu na prvih 40 straneh lepe stanovske nauke za mladeniče. Na naslednjih 25 straneh pa je napisal iz lastne skušnje bivši konjeniški podčastnik res zlato nauke za vojake. Drugi del obsega razne pobožnosti in molitve s posebnim ozirom na mladeniče. Slovenski vojak piše o tem molitveniku: »Tako sem segel po lčni knjižici in moje pričakovanje ni bilo varano. Kako krasen tisk! In oblika, kako ljubka! Ta molitvenik se bo prav dobro prilagel ozkim žepom naših fantov in vojakov. Marsikateri izmed njih se bo potrkal po prsih in rekel: Tu je »MOJ TOVARIŠ«, moj kamerad, ki gre z menoj k vojakom! Mladeniči! To knjigo si kupimo vsi! Fantje! Brez »MOJEGA TOVARIŠA« ne pridite k vojakom! »MOJ TOVARIŠ« naj spremlja povsod vsakega fanta, vsakega vojaka! Dobro matere in ljubke sestrice! Kupite »MOJEGA TOVARIŠA« svojim sinovom in bratom, ki odhajajo k vojakom, pošljite ga pa tudi svojim sinovom in bratom, ki so še pri vojaki!»

Kriza v hmeljarstvu.

Zanimivo je postalo prerekanje med hmeljarji v Nemčiji in onimi na Čehoslovaškem. Gre za to, kako se naj reši nastala kriza v hmeljarstvu. Nemci zahtevajo tozadevno:

1. Omejitev hmeljarstva na stanje iz leta 1914 in to v vseh hmelj pridelujočih državah.
2. Vsi hmeljarji se morajo zavezati, da bodo leta 1930 od vsakega sadeža vzgojevali le eno trto in po trti dveh sadežev skupno napeljevali na eno žico ali motvez.
3. Obča opustitev uporabe umetnih gnojil.
4. Vlade onih držav, v katerih se bodo hmeljarji držali teh navodil, bodo prepovedale uvoz hmelja iz onih držav, v katerih hmeljarji ne bodo upoštevali navedena navodila.
5. Posebna komisija bo izvrševala to kontrolo.

Tako Nemci!

Čehoslovaški hmeljarji pa ne odobravajo navodil Nemcev, ker pravijo, da že prva točka tistih dela izjemo za Nemčijo, ker ona še nima danes stanja s hmeljem zasajenega zemljišča iz leta 1914. Nadalje pravijo Čehi, da množina hmeljske letine ni odvisna le od gnojenja, nego tudi od tehnike obrambnega dela zoper hmeljske škodljivce in bolezni — kar so pa Nemci nalašč prezrili in zamolčali — ker so si v svesti, da stojijo v tem oziru na prvem mestu med hmeljarji vobče. Če se naj torej opušča gnojenje z umetnimi gnojili, naj se opušča tudi vso obrambno delo zoper hmeljske škodljivce in bolezni.

Vsako, ki o hmeljarstvu le nekaj zastopi, bo videl, da so po Nemcih priporočena sredstva v odstranjenju hmeljske krize enostranska in le nemški produkciji v prid. Kdor hoče tozadevno popolnoma nepristranski biti, mora v odstranjenju hmeljske krize priporočati le sredstva, ki bodo imela veljavo za vse države in sicer:

1. Omejitev hmeljarstva v vseh državah in tudi v Nemčiji.
2. Opuščanje uporabe umetnih gnojil in vsega obrambnega dela zoper hmeljske škodljivce in bolezni.

Če primerjamo hmeljske razmere Nemčije z onimi Čehoslovaške, najdemo: Nemčija ima v primeru z l. 1914 Čehoslovaški nasproti sicer manjšo s hmeljem zasajeno ploskev, vendar je pa pridelek na 1 ha v Nemčiji vsled vzornega in temeljitega obrambnega delovanja zoper hmeljske škodljivce in bolezni veliko večji kot na Čehoslovaškem. Nadalje vzmoremo nemški hmeljarji svoja kmetijstva veliko lažje preurediti za druge panoge, ker jim

je to vlada omogočila in zaščitila potom varnostnih carinskih naredb, o kojih se nam Čehoslovaškem nití ne sanja. Dejstvo je, da se je do danes skrčila s hmeljem zasajena ploskev na Češkem za najmanj 10 odstotkov. — Jasno je, da bi se položaj že v teku enega leta izboljšal, ako bi se tozadevno složno in enotno postopalo. Ako se pa to ne boče zgodilo, se bodo pa v konkurenčnem boju uničevali posamezni okoliši.

»Saazer Hopfen- u. Brauer-Zeit.«

Mi pa rečemo: Hmeljarstvo se samo uravnava. Prestali smo že nekaj kriz, prestali bomo še sedanjo, ako si bodemo prizadevali pridelovati le samo hmelj — najboljše kakovosti.

*

Cene in sejmska poročila.

Kolje za vinograde in za sadno drevje, kakor vsake vrste rezan les prodaja ali zamenja za dobro vino Franjo Gnilšek, Maribor, Razlagova ulica 25. 363

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto 8. marca so pripeljali špeharji na 58 vozeh 137 komadov svinj. Meso so prodajali po 15—28 Din, slanino po 19—22. Na trgu so bili 3 vozi s 27 vrečami krompirja po 1—1.50 Din. Čebula 3—3.50 Din, zelna glava 1—6. Sena je bilo radi dežja le 2 voza po 85—90, slama po 50—60. Pšenica 2.50, ječmen 2, oves 1.50, koruza 2, ajdovo pšeno 5, proso 2, fižol 3—3.50. Kokoš 30—45, par piščancev 48—85, puran 70, domači zajec 10—12. Jabolka 3.50—80, suhe slive 10—12. Mleko 2.50—3, smetana 12, surovo maslo 40—48, jajca 0.65—1, med 16—20 Din.

Mariborski sejem. Na svinjski sejem dne 7. marca 1930 je bilo pripeljanih 200 svinj in 1 ovca. Cene so bile za komad: Mladi prašiči 5—6 tednov stari 80—200 Din, 7—99 tednov stari 250—350 Din, 3—4 mesece stari 380—450 Din, 5—7 mesecev stari 480—550 Din, 8—10 mesecev stari 650—950 Din, 1 leto stari 1000—1300 Din, 1 kg žive teže 10—12.50 Din, 1 kg mrtve teže 17—18 Din. Prodanih je bilo 155 svinj. — Kupčija je bila precej živahna.

Pri prehlajenju, hripi, vnetju v vratu, oteklih mandeljih, živčnih bolečinah, trganju v udih storite dobro, če poskrbite za vsakdanje izpraznjenje črevesa s tem, da popijete pol čaše naravne »Franc Josefove« grenčice. Po sodbah univerzitetnih klinik se odlikuje »Franc Josefova« voda radi sigurnega učinka pri prijetni uporabi. »Franc Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

350

NAŠA DRUŠTVA

Ribnica na Pohorju. Katoliško prosvetno društvo nam je pretečeno nedeljo predstavilo Meškovo trodejanko »Mati«. Vsi igralci so podali svoje vloge tako živo in občuteno, da smo pozabili, da smo v Ptačnikovi dvorani, ki je bila natrpano polna hvaležnega ljudstva. Hvala vam, gospod Miha in igralci! Po igri smo oder zopet odnesli in v četrť uri smo sedeli pri pogrntjenih mizah. Od začetka smo bili bolj redkobesedni, ker smo res sočustvovali z usodo matere, Silve, Milana in Ivana. Pa kmalu so vrli »kamnoseški« zagodli in mi smo se veselili, češ, hvala Bogu, da še naša mati živi, da se otroci vračajo iz tujine ter ljubijo domovino in mater.

Ljutomer. Prosvetno društvo v Ljutomeru vprizori v nedeljo, dne 16. t. m., ob pol štiri popoldne pretresljivo zgodovinsko igro v petih dejanjih »Mlini pod zemljo«. Vstopnina navadna. Pridite v mnogobrojnem številu!

Šoštanj. Prosvetno društvo ponovi v nedeljo, dne 16. marca, popoldne ob 3. uri v Slomškovem domu Lavtizarjevo spevoigro »Darinka«. Vsi, ki zadnjič niso dobili vstopnic, povabljeni!

Ljudska samopomoč v Mariboru je imela v nedeljo, dne 23. februarja, v Gambričevi dvorani svoj II. letni občni zbor. Občni zbor je otvoril načelnik gospod dr. Ivo Šorli ter pozdravil vse navzoče člane, posebno pa še oblastnega zastopnika gospoda Saksido, in nato podal besedo posameznim poročevalcem dnevnega reda. Po poročilu društvenih funkcionarjev je štelo društvo dne 31. decembra 1929 v vseh svojih oddelkih 12.204 članov. Po predloženi bilanci znašajo aktiva 471.863.54 D, od tega je naloženih 341.319.54 Din v raznih denarnih zavodih in v vrednostnih papirjih. Rezervni sklad znaša 467.465 Din. Skupni promet društva je presegel 7 milijonov Din. Na podporah je društvo izplačalo v 272 smrtnih slučajih 710.450 Din. Ako prištejemo izplačane podpore prvega poslovnega leta v znesku 221.357 Din, je društvo izplačalo tekom svojega dveletnega obstoja 941.807 Din. Odboru se je dal enoglasno absolutorij. Kot posebna zahvala za vestno in nesebično delovanje se mu izročil na predlog nadzornika Remeca častne diploma. 321

Posestvo se proda, 12¼ orala, Rošpoh, ¼ ure od Maribora, zraven g. Viharja. 352

OKRAJNA POSOJILNICA V LJUTOMERU

r. z. z. n. z.

vabi vse svoje člane k

58. rednemu občnemu zboru

ki se vrši v nedeljo, dne 23. marca 1930 ob pol 9. uri dop. v Okrajni posojilnici.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobrenje računskega zaključka za l. 1929.
3. Slučajnosti.

V slučaju nesklepnosti prvega občnega zbora se vrši v smislu § 38 zadružnih pravil za pol ure pozneje drugi občni zbor, z istim dnevnim redom in na istem prostoru, ki sklepa pravnoveljavno brez ozira na število navzočih zadružnikov. 353

Načelstvo.

Vabilo na redni občni zbor Hranilnice in posojilnice pri D. M. na Jezeru v Prevaljah, r. z. z. n. z., ki se bo vršil v nedeljo, dne 30. marca 1930 ob 3. uri popoldne v Farni vasi št. 17 s sledečim sporedom: 1. Čitanje revizijskega poročila. 2. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 3. Poročilo načelstva in računskih pregledovalcev. 4. Odobritev računskega zaključka za leto 1929. 5. Volitev načelstva in računskih pregledovalcev. 6. Sprememba pravil. 7. Slučajnosti. Opomba: Ako bi v določenem času ne bilo navzočih zadostno število zadružnikov, se vrši pol ure pozneje zborovanje na istem mestu in z istim sporedom, ki je v smislu pravil sklepno brez ozira na število navzočih zadružnikov. — Odbor. 351

Učence se takoj sprejme: umetni mlin Anton Kopše v Zgornji Polskavi. 354

Dne 3. marca piše o »Težakovem olju za živino« gospod Žibred Jernej in več njegovih sovaščanov sledeče: Gospodu M. Težak, Zagreb. Vaše »Težakovo olje za živino« zelo dobro učinkuje pri govedih in pri svinjah. Vsem, ki smo ga poizkusili, zelo ugaja in ga bomo vedno uporabljali ter ga tako z lahkim srcem vsakemu priporočamo, da ga poskusi pri svoji živini. Z odličnim spoštovanjem: Žibred Jernej in več drugih. Podpeč, Sv. Vid, p. Planina ob Sevnici. 358

Cepiljenke, korenjake in kluče: Laški rizling, Gutedel, beli burgundec, kraljevino in še nekaj mešanega, na Göthe št. 9 Rip. & Berl 1909 in Portalis ima več tisoč komadov na prodaj: Rudolf Flucher, Zgornja Bistrica pri Slov. Bistrici. 364

Dobra njiva se proda. Vpraša se: Pobrežje, Stanke Vrazova ulica 1, p. Maribor. 348

Stanovanje blizu mesta. Naslov: Koprivšek, Maribor, Gosposka ulica 46, vrata 6. 365

Zidana hiša z leseno drvarnico, hiša prikladna za ureditev trgovine, v prometnem industrijskem kraju v Mežici, se bo prodala na javni dražbi dne 3. aprila t. l. ob 9. uri pri sodišču v Prevaljah. Cenilna vrednost Din 80.300. 367

Sprejme se majer s 4 delavskimi močmi. — Vprašati je pri gostilničarju Dimnik, Sv. Ilj v Slov. goricah. 368

Posestvo se da v najem, ležeče v okolici cerkve sv. Ahaca, fare Sv. Jurij ob južni ž. 369

Semenski oves (Higovo)

dobite najceneje pri Josip Rosenberg mlin in veletrgovina žita, Maribor. 366

DOPISI

Polzela. Občni zbor podružnice Hmeljarskega društva na Polzeli se vrši v nedeljo, dne 16. t. m. po prvi sv. maši pri Cizeju. Predava gospod ing. Dolinar o hmeljarstvu, gospod ing. Oblak pa o kmetijstvu sploh. Vljudno vabimo hmeljarje in druge k obilni udeležbi!

Rečica v Savinjski dolini. V ponedeljek, dne 17. marca, se bo vršil v Rečici ob Savinji velik kramarski in živinski sejm. Kupci in prodajalci vljudno vabljeni. — Županstvo Rečice ob Savinji.

Ponikva ob južni žel. Ko si izdihnila, Mička Cahonova dne 8. marca svojo nedolžno dušo, prišle so mi na misel besede nekje zapisane pesmi. Ko so zvonovi zvonili bolj k vstajanju nego k pogrebu, je spremljala zvonjenje pesem. In ko so Te položili v grob ter Ti pevci zapeli — nekdanji izborni cerkveni pevki — se mi je zazdelo, da se je »črna zemlja« spremenila v prekrasen vrt, po katerem se izprehajaš — lilija med lilijami — in prepevaš s svojim srebrnim glasom: Ave Marija in Aleluja! Izpočij se, izmučena duša! Minilo je dolgo trpljenje — sedaj si srečna, večno pri božjem Srcu!

Sv. Tomaž pri Ormožu. Dne 25. februarja smo spremili k večnemu počitku vernega krščanskega moža, 73 let starega veleposestnika Martina Dovečar z Rucmanec. Naj počiva v miru, duša naj pa se raduje nad zvezdami!

DR. O. ILAUNIG:

TATENBAH

ZGODOVINSKA POVEST.

Pred odhodom je poklical Fran Nadasdy še Petra Zrinjskega ter ga rotil, da naj ne pozabi, izrabiti prilike, prikleniti grofa Tatenbaha za stvar zarotnikov, saj kakor je spoznal, je pot pripravljena in prepričevalnim besedam Frankopana in spretnosti Zrinjskega se gotovo posreči, da pridobijo grofa Tatenbaha zanesljivo za se.

Grof Zrinjski je stisnil Nadasdyju krepko roko ter se poslovil tudi od drugih gostov. Kmalu je postalo v gradu vse tiho. —

Peter Zrinjski, Frankopan in Tatenbah so se podali v posebno sobo, tudi grofica Zrinjska jim je sledila. Vsedli so se v naslonjače, grofica je zavzela prostor pri visokem oknu ter gledala v črne oblake, ki so se podili daleč sem od juga ter padali vedno nižje in nižje. Tu in tam svetel blisk in zamolkel grom. Iz daljine se je slišal bližajoči se vihar.

Grofici je ugajal ta veličastni pojav v naravi,

12

saj je bil v skladu z njenim duševnim stanjem. Velike važne stvari se odločijo, mogoče še danes. Ali se razpršijo težki oblaki skrbi in negotovosti ali pa pride svetel blisk, ki razžene temne misli ter se pokaže jasno nebo svobode, neodvisnosti? In danes je tukaj oni, ki ga ljubi, ne zaradi tega, da bi ga privezala na zarotniško stvar, ljubi ga nesebično, čisto. O, kako ji je bilo srce nemirno, kako je hrepenela, da bi objela svojega ljubljence ter mu rekla, da velja njeno mišljenje le njemu.

Uprla je večkrat svoj pogled v grofa Tatenbaha, ki je bil danes tako dražesten in v vsej svoji krasni postavi še enkrat tako lep.

Nekaterikrat so obvisle njene oči na njem. grof Tatenbah je to opazil, bilo mu je, kakor bi se izlivala iz njenega srca prijetna milina, ki ga je docela omamila.

»Kako ti je ugajalo, dragi Tatenbah,« povzame besedo grof Zrinjski ter pogleda svojega gosta s pomembnim pogledom.

»Slišal sem marsikaj, kar mi je novo, če je vse tako, je stališče res težavno,« odvrne grof Tatenbah.

»Dobro, da to sam uvidiš,« pripomni Frankopan in za trenutek pomembno pogleda svojo

Lepe tiskovine

za trgovce, obrtnike, urade, kakor tudi večbarvne razglednice, barvotiske in druge v svoje stroko spadajoče tiskavnice v latinici in cirilici

izvršuje

hitro, solidno in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila

v Mariboru

Koroška c. 5

Čekov. račun št. 10.602

Telefon interurb. št. 219

Kmetovalci pozor!

Pomlad trka na duri ter kliče kmetovalca na polje. Kakor boš sejal, tako boš žell. Da bo pridelek obilnejši, je polagati veliko važnost na prvovrstno seme in zadostno gnojenje. Piombirana semena vseh vrst, kakor n. pr.: domačo deteljo, lucerno, travno mešanico, runkelj, korenje, čebulček ter vrtna semena dobite najboljše v **Mariboru pri Klanjšeku**. Tam je tudi zaloga umetnih gnojil kakor: superfosfat, kalijeva sol, čilski soliter, nitrofoskal, apneni dušik in Tomaževa žindra. — Če hočete torej, da boste imeli uspeh, kupujte kmetijske potrebščine pri:

Klanjšek Franjo, Maribor

(zraven apoteke Sv. Areh) Glavni trg.

Istotam tudi lahko zamenjate za olje: bučno seme, mak, solnčnice in rips. 345

Blagodarni svatje. Na gostiji Klasinc-Peržuh je bila nabrana svota 1500 Din za uboge afriške misijone. Božji blagoslov novoporočencema in prisrčni Bog plačaj veselim svatom! Družbo sv. Petra Klaverja za afriške misijone v Ljubljani taka poročila in pošiljatve vedno veselijo. Ubogi zamorčki molijo za vse mile dobrotnike. — Da bi se našlo mnogo takih gostij, kjer se spomnijo tudi misijonov, bil bi blagoslov za novo družino in vso župnijo.

Ojstrica nad Dravogradom. Če pogledaš »Slovenski Gospodar«, vidiš zaporedoma: tam so nabrali toliko za Dijaško kuhinjo, tam toliko za bogoslovje itd. itd. Mi tudi nabiramo. Lani smo nabrali za pravovitev Marijinega oltarja, ki nam ga je prav okusno na novo poslatil pozlatar gospod Franc Zamuda, znesek 4080 Din (nam je prenovil tudi tabernakel na velikem oltarju za 500 Din), letos smo pa popelali Družbi vednega češčenja za cerkveno obleko 1150 Din in smo si pri tej priliki osnovali vsak stan svojo zbirko: zakonski svojo, mladeniči svojo, dekleta svojo. Da smo lažje te zbirke spopolnili, smo pa ob veselih prilikah, ob porokah, pobirali za cerkveno obleko ter dobili pri petih porokah 400 Din. Ali nismo korenjaki v tej mali pogorski fariči? Sedaj bomo pa še malo potegnili ter prenovili še glavni oltar in oltar sv. Ožbalta, pa celo cerkev malo poslikali in naše gorsko svetišče dobi kolikor je pač v naših razmerah mogoče, tudi od znotraj čedno novo obliko.

Razvanje pri Mariboru. Pretečeni teden je umrla gospa Kotz Marija, žena gostilničarja in posestnika. Umrla je bila velika podporni-

ca tukajšnjega prostovoljnega Gasilnega društva, pa tudi revežem je bila velika dobrotnica. Naj počiva v miru! Mesto venca na grob pokojne gospe Kotz je daroval Gasilnemu društvu 150 Din razvanjski župan Kac Mihael, za kar mu izreka društvo zahvalo! — Občinski zastop je poslal ministrstvu za socialno politiko in narodno zdravje resolucijo, v kateri se isto opozarja, naj se dosedanje delavsko zavarovanje nikakor ne poslabša, pač pa zboljša, in da se naj uvede zadostno zavarovanje delavstva tudi za starost in onemoglost.

Hoče. V nedeljo, dne 2. marca t. l. je za večno zatisnil oči gospod Vernik Pavel, posestnik v Spodnjih Hočah, ubožni oče, ustanovitelj in bivši načelnik požarne brambe, bivši župan, cerkveni ključar itd. Pogreb se je vršil v sredo, dne 5. t. m., s sv. mašo ob pol desetih dopoldan. Da je bil zelo priljubljen med vaščani in farani, so pokazali ljudje domače fare in iz drugih vasi, ker so se udeležili v tako mnogobrojnem številu pogreba. Videli smo tudi, kako je bil priljubljen pri požarnikih, katerih se je udeležila pogreba lepa četa (76 članov iz 12 gasilskih društev), na čelu ji požarni avtomobil mariborskih gasilcev, za njimi pred rak vijo pa godba bralnega društva v Hočah. Pogreb je bil, kakoršnega še ni bilo v Hočah.

Rače pri Mariboru. Dne 2. marca t. l., na pustno nedeljo, so priredili mizarski pomočniki mizarskega podjetja gospoda Petroviča domačo veselico, koje čisti dobiček je bil namenjen ubogim šolarjem domače šole. Cenjenemu občinstvu, ki se je mnogobrojno odzvalo našemu vabilu in pripomoglo k tako lepega uspehu, bodi izrečena na tem mestu najpristrčnejša zahvala. Čisti dobiček v iznosu 336 Din se je oddal na merodajnem mestu za revno šolsko mladež.

Šmarje pri Jelšah. V pustnem času se je marsikaj spremenilo pri nas. Nastopili so novi gospodarji in prišle so mlade gospodinjice v to in ono hišo. Med drugimi pa nas je zapustila vrla mladenka Francka krščansko-narodne rodbine Smoleta v Stranjah in se omožila k Sv. Janezu šentštefanske župnije. Bog ji daj srečo in blagoslov na novem lepem domu. Posebno tukajšnji Katoliški dom je ohrani hvaležen spomin. Letošnja mila in ugodna zima se je že očitno poslovila od nas. Ledu in snega ni več, pač pa so solnčne lege že posipane z marjeticami, zvončki in drugimi znanilci ljubke spomladi. Če ostane 40 dni tako, kakor je danes na god 40 mučenikov, bo kmalu vse v zelenju in cvetju. Zato je pa nujno potrebno, da poskrbimo za najpotrebnejša dela po vinogradih in sadonosnikih.

Naš rojak Ivan Vreže, sñ Jurja, na Bobovem, se je to zimo udeležil sadjarskega, vinarskega in kletarskega tečaja v Mariboru. Prepričani smo, da bode to ali ono nedeljo pri sestanku naših sadjarjev in vinogradnikov v Katoliškem domu obrazložil, kar je podučnega videl in slišal posebe glede rezitve trsa in gojitve sadonosnikov. Mu bomo prav hvaležni za to! Izdatki so vedno večji, moramo tedaj skrbeti, da bodo tudi naši pridelki izdatnejši in boljši Naše bodoče gospodinjice bodo imele v kratkem svoj dvomesečni gospodinjiski tečaj.

Vurberg. Letos 1. marca bo 7 let, kar je na Vurbergu otvoril gospod dr. Boleslav Okoljak sanatorij ruskega Rdečega križa. Iz malega začetka je postalo veliko podjetje in dandanes ima okrog 70 bolnikov, Rusov in Srbov. Prišel je še en zdravnik in sicer gosp. dr. Boris M. Suetin. Poleg bolnikov prihajajo na Vurberg še druge, večkrat znamenite osebe. Pretekli teden so prišli čisto nenavadni gostje in sicer ruski umetniški orkester »Ruslan« pod vodstvom gospoda kapelnika Simeona Kiriloviča Mirošnikova. Gospodje so bili tri dni v sanatoriju. Po dnevi so ogledovali naprave v sanatoriju in okolico, zvečer so pa imeli koncerte. Petje in godba je seveda bolnikom in drugim čudno ugajala in to tembolj, ker so bolniki navajeni miru in tihote, naenkrat zaslišali znane in tako prijetne glasove iz njihove velike, sedaj tako nesrečne domovine. Od tukaj so se ruski umetniki odpeljali v Zagreb. — Naši fantje so postali navdušeni igralci. Dne 23. februarja so predstavljali igri »Fernando, strah Asturije« in »Začarano pismo«. Ker so res dobro igrali in sta igri jako ugajali, morali so na splošno željo dne 2. marca igri ponoviti. — Predpust je bil letos zelo dolg, a pri nas je prišlo malo deklet v zakonski jarem. Je pač neprilika! Ene imajo snubače, a se ne marajo možiti, druge bi se rade, a nobeden ne pride!

Sv. Marija v Puščavi. Nekdo se v zadnji številki »Slov. Gospodarja« pritožuje čez puščavska dekleta, češ, da se novomodno kuštrajo, nosijo klobuke in kratke kikelce. No, radi bi poznali tistega, ki je to pisal! Pri nas ni nikakega modernega kuštranja, še manj klobukov in kratkih kikelc, temveč pretežna večina je delavnih, preprostih kmetskih deklet. Če dopisnik ne verjame, naj pride in pogleda naše žuljaste roke. Če pa ima katera klobuk ali slamnik, pa to nikogar nič ne briga! — Pri nas v Puščavi se vse prenavlja in popravlja, tako da ima Puščava sedaj prav čedno zunanost. Saj je pa bil že skrajni čas, da se olepša izletnikom tako priljubljeni kraj.

sestro, »ali se še spominjaš na naš razgovor v Račjem?«

»Vse mi je še v spominu,« odgovori grof Tatenbah prostodušno.

»Mi se moramo osvoboditi tega jarma, ne smemo več odlašati. Ti nam moraš pomagati, saj si najveljavnejši plemenitaš na Štajerskem,« povdari Peter Zrinjski, »vidiš, tudi turški sultan je na naši strani.«

»Kaj, turški sultan, on je vendar druge vere in zatiralec krščanskih narodov,« se začudi Tatenbah.

»Ti se temu čudiš,« odvrne Zrinjski in se rahlo nasmehne, »vidi se, da si zelo rahločuten. Poglej, to ni prvi slučaj — zgodovina nas to uči.«

»Kakšne dokaze imaš,« vpraša Tatenbah radovedno.

»Štajerski rojak iz Gradca, Mohamed je stopil pri sultanu v službo ter dosegel eno najvišjih časti: stotnika na sultanovem dvoru. In Korošec Welcer je postal načelnik harema, Gradčan Ahmed pa se je povspel do mesta velikega vezirja in dobil za ženo Mihrnah, hčer Solimana Velikega.«

»To mi je novo,« reče začudeno Tatenbah ter pogleda za trenutek grofico, ki se mu na-

smehne ter pokima, češ, vse to je res.

»S tem pa,« poseže vmes Frankopan, »še ni rečeno, da se moraš odpovedati krščanski veri. Lahko si kot štajerski vojvoda katoliški knez pod turškim varstvom, saj je tudi Kašper pl. Gradec, nekdanji pisar pri nadvojvodu Ferdinandu, dobil kot plačilo za tolmača in poslanišтво ime vojvoda otoka Naksos ter bil imenovan za kneza Moldave. Tako tudi ti lahko nosiš vojvodov klobuk grofije celjske ter velikega dela Štajerske.«

Nastala je trenutna tihota, kajti zadnje besede so tako osupnile grofa Tatenbaha, da je samo nemo gledal oba, ki sta mu zrla mirno in resno v obraz, kakor bi se zavedala teže in pomena ravnokar izrečenih besed.

Sedaj je bil Tatenbah na jasnem, kaj je hotela reči grofica Zrinjska z onimi zagonetnimi besedami v Riegersburgu. Tedaj za to gre: vojvodski klobuk se mu obeta. Ali ga hoče odkloniti, on, ki je bil toliko častihlepen in vladeželjen?

Pogledal je grofico Zrinjsko, ki se je dvignila s sedeža pri oknu ter stopila bližje. Stala je pred njim kakor boginja, ki mu nudi roko, da se dvigne visoko, vedno višje, kakor si je on stavil svoje geslo, dokler ne bo na vrhuncu slave in moči —

Ste naročeni na list
„NEDELJA“?
 Izhaja vsak teden? Prinaša vsakokratni nedeljski evangelij in razlago ter druge podane verske članke, razenkrat pa tudi lepo po-est. Otrcoi naše lube Gospe in mišne zgojice za deca Stane mesečno je 2.—Din (leto 24.—Din). Še danes si naročite Nedeljo po domstvi na naslov: **UPRVA NEDELJE, MARIBOR, SLOVENSKOV TRG 20.**

V Puščavo vse rado prihiti: duševno izmučeni, da si izprosijo od nebeške Gospe božje pomoči; telesno izmučeni, da v izredno zdravem pohorskem smrekovem gozdu dobe telesnih moči. Potrebno pa je še mnogo truda, da se dopolni pričeto delo na olupšavi Puščave. Naša znamenita romarska cerkev Matere božje je potrebna velikanskih poprav znotraj in zunanaj. Obračamo se na radodarno občinstvo, še posebno na romarje, da priskočijo cerkvi na pomoč s kakim večjim darom. Marija bo bogata plačnica!

Sv. Anton na Pohorju. Če napravimo bilanco o letošnjem predpustu, moramo reči, da pismo ne napredovali in ne nazadovali. Smo ostali nekako v istem tempu, kakor v prejšnjih letih. Naš gospod so jih precej zmetali čez prižnico. Pa samo mlade pare smo poročali. Vendar pa se to nekaterim zdi premalo. Mladina ima dobro voljo in tudi nevest je dovolj. — Sneg se je pri nas zopet zavedel svojega zimskega opravila in ga je nam nametalo za pol metra na debelo, kjer niso zameti.

Sv. Rupert v Slov. goricah. Poročila se je vrta mladenka Marijine družbe Marija Sušnik iz Selc z mladeničem Francem Kocmut od Sv. Urbana. Na veseli gostiji je nabral č. gospod Ivan Kodrič 300 Din za dijaško semenišče v Mariboru ter 55 Din za afriške misijone. Bog obilo povrni vsem darovalcem! Ženin in nevesti pa obilo sreče in božjega blagoslova v zakonu!

Sv. Trojica v Slov. goricah. Tihó, skoro neshišno, je v krogu samostanske družine pred kratkim obhajal 70letnico svojega rojstva naš predobri p. Elekt Hamler. Sam je želel, da bi se ta obletnica izvršila na najbolj tih in skromen način. Zasluži pa naš jubilat, da bi se njegov jubilej obhajal na najslovesnejši način. Sam ljubi Bog namreč ve, koliko dobrega je že p. Elekt storil tekom svojega dolgoletnega delovanja pri Sv. Trojici. Samo Najvišjemu je znano, koliko strnih src in koliko skrušenih in tolažbe potrebnih duš je že dvignil in zopet spravil z Bogom, pred vsem v spovednici, kjer še zmiraj neutrudljivo deluje. Zato mu pa prav vsi, ki ga poznamo, in še zlasti njegovi spovedanci, želimo prav iz vsega srca, naj ga ljubi Bog ohrani trojiški župniji, našim Slovenskim goricam in našim Prekmurcem zdravega in krepkega do skrajnih mej človeškega življenja, po smrti pa mu podeli večno plačilo v nebesih! — Pokopali smo prejšnji teden na tukajšnjem pokopališču zlatoporočenko Marijo Kurboš iz sosednje Gočove. Komaj tri tedne po svoji zlati poroki

je še živela, potem pa lepo spravljena z Bogom zatisnila svoje trudne oči. Ker je vse svoje življenje tako rada zahajala k trojiški romarski cerkvi, zato je hotela biti pokopana na trojiškem pokopališču. Želja se je dobri mamiki tudi spolnila. Gočovčani so pokojno na njeni zadnji poti spremljali v najobilnejšem številu. Naj počiva v miru na trojiškem pokopališču!

Sv. Lovrenc v Slov. goricah. Umrla je v Senčaku vzgledna krščanska mati in vzgojiteljica svojih otrok Marija Rojht, roj. Erhatič, mati č. g. bogoslovca Janka Rojht. Dne 24. januarja t. l. pa smo mu pokopali očeta Lovro Rojhta. Naj jima obema sveti večna luč, č. g. bogoslovca in ostali družini pa naše iskreno sožalje!

Sv. Lovrenc v Slov. gor. Zahvala. Iskreno se zahvaljujem vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste tolažili in obiskovali našo drago mamico v njeni težki bolezní. Nadalje se zahvaljujem vsem, ki ste jo v tako obilnem številu spremili na njeni zadnji poti, prav posebno pa preč. gospodu Jos. Poplatniku, župniku na Polenšaku, za vodstvo pogreba, nadalje preč. gospodu zlatomašniku in domačemu župniku Jožefu Sinku, č. g. kaplanu Matiji Neudauerju, gospodu organistu in vsem pevcem za ganljive žalostinke! Bog Vam plačaj! Janko Rojht, sin bogoslovec.

Sv. Lovrenc v Slov. goricah. Na sedmini po pokojnem Lovrencu in Mariji Rojht se je nabralo za novo bogoslovje v Mariboru 220 Din. Bog plačaj vsem darovalcem!

Sterjanci pri Sv. Lenartu. V naši vasi se je dne 17. februarja poročila Tončka Leben z gospodom Martinom Canjko, kateri je izkušeni kovač in posestniški sin na Vršiču. Želimo mlademu paru obilo sreče v zakonskem življenju!

Sv. Lenart pri Veliki Nečslji. Ritmeržani se prav redko oglašamo v našem ljubkem »Slov. Gospodarju«. Ne manjka pa našim novic, že radi tega ne, ker se nekateri radi tožarijo. Pa še druge reči se dogajajo. Bil je tu nek mlad človek, o katerem se je govorilo, da zna denar delati. Ko mu pa je prevročje postalo pod nogama, jo je nemudoma odkuril neznano kam. Pred več tedni so se ženske iz Ritmerka in okolice začele pritoževati, da jim manjka kokaši, purani in tudi mlade jarike. Nekatero ženske so se hudovale nad dihurjem, druge pa spet nad lisico. Tiste, ki so preklinjale dihurja, so se presneto zmotile, uganile pa so tiste, ki so imele na sumu lisico. In bila je res to prefrigana dvonožna lisička, ki ni hodila po noči, ampak po dnevi, jemala iz žepa

Ne razmišljajte!

Moderna je danes samo svilen oblika. Ako želite, da bo ista dobra in cenena, pišite še danes dopisnico TRGOVSKEMU DOMU

STERMECKI v Celju, in zahtevajte najnovejšo vzorec. Enobarvna umetna svila v raznih modernih barvah Din 28 meter. Crepp de Chine Din 80, 90, 108, Crepp Georgette Din 135, Crepp satin 205. Bogata izbira tafta, pralne svile, svile za podlogo itd. Rad razpošiljanja po celi Jugoslaviji, je vedno ogromna zaloga in velika izbira. Naročila čez Din 500 poštnine prosta. Veliki ilustrirani cenik z več tisoč slikami popolnoma zastoni. Veletrgovina R. STERMECKI, Celje št 24. Dravska banovina. 207-9

po par zrn koruze, in takoj je bila v roki lepa pečenka za večerjo, ki se je potem delala pri dvonožnem lisjaku. Omeniti še moram, da so že mreže postavljene, v katere se bota vjela lisica in lisjak, da bodo ostale ženske mirne pred nekrivcem dihurjem!

Ormož. Kmetijska podružnica se je pogodila z glavno družbo v Ljubljani zaradi umetnih gnojil. Skladišče bo pri gospodu načelniku Petku na Hardeku. V prvi vrsti naj se javljajo člani, ako bo kaj preostalo, se bodo gnojila oddajala tudi nečlanom. — Katoliško prosvetno društvo je imelo po lepi uspeli prireditvi dne 19. februarja občni zbor, na katerem se je izvolil nov odbor, ki si bo, tako upamo, prizadeval, da se med nami zopet oživi društveno življenje. Opaža se, da se društvenih prireditev redkokedaj ali skoro nikoli ne udeležijo nekateri ljudje, ki bi po svojem položaju in krščanskem prepričanju morali društvo podpirati vsaj tako, da ne prezirajo njegovega truda, ki je v prireditvah. V tem oziru bi se lahko mnogo učili od drugih, ki trdno držijo skupaj in že zaradi discipline pridejo zraven, če že ne iz veselja. — Na ženitnini Ivana Mun da in Jerice Puklavec v Frankovcih so vrli gostje zbrali za dijaško semenišče v Mariboru 123 Din. Zopet je vzbudil zanimanje starešina, tukaj gospod Martin Ivanuša. Živeli! Ženin in nevesta sta iz dcbrih, uglednih, krščanskih hiš, oba člana krščanskih organizacij. Nevesta je bila zadnji dve leti prednica dekliške Marijine družbe. Dekleta so se z družbeno zastavo udeležile cerkvene poročne slovesnosti svoje prednice. Lahko se reče, da je v celem predpustu ravno ta poroka vzbudila največ zanimanja!

vojvoda štajerski, naslednik slavnih in mogočnih celjskih grofov.

Obšel ga je strah pri tej misli, a zopet se je pokazala njegova narava: omahljivost.

»Velepomembne so tvoje besede, Frankopane, a pomisli, da mora biti še marsikaj zamčenega.«

»O, ti neverni Tomaž, česa se pa bojiš,« reče Peter Zrinjski pomirjevalno.

»Na kakšno moč morete računati zavezniki? Kaj morete pričakovati od Turka, kaj od Kranjcev, Korošcev, Hrvatov,« vpraša Tatenbah v eni sapi.

»Zavezniki se najdejo, Turk je obljubil pomoč, kakor hitro zavzamemo Riegersburg, Radgono, Ptuj ali Gradec,« odvrne Frankopan.

»Toda, kdo da denar, kdo živila, kdo bo poveljnik, kam se rešimo, če se napad ponesreči,« vpraša Tatenbah hlastno, ves razburjen.

»O, nič se ne boj, to je najmanjša stvar,« skuša pregnati Peter Zrinjski vse pomisleke, »denar spravimo skupaj in živil nam ne manjka. Vidim, da si zelo previden, Tatenbah, toda bodi miren, tudi drugi so imeli pomisleke, a so se morali prepričati, da je vse dobro premišljeno.«

»Koga si že pridobil za se,« vpraša Tatenbah

in radovedno pogleda Zrinjskega.

»Če hočeš vedeti in da se prepričaš, da delamo varno, vedi, da sta že podpisala Fran Wesseleny in Fran Nadasdy pogodbo, glasom katere hočejo delati z vsemi silami na to, da po zakonih in ustanovnih pravicah, dobljenih od kraljev, čuvajo Ogrsko in Hrvatsko in branijo do zadnje kaplje krvi. Le žal, da je Wesseleny umrl.«

Ker grof Tatenbah nič ne odgovori na to in gleda z izrazom dvoma, vstane grof Zrinjski ter reče:

»Vidim, da si tudi glede tega nezaupen. Zato ti hočem pokazati črno na belem, da govorim resnico.«

Rekši stopi k dverim, jih odpre ter zgine v sosedno sobo. Frankopan to videč, pogleda svojo sestro, ki se je približala Tatenbahu, s pomembnim pogledom. Nato odide za svojim svakom.

Tatenbah in grofica Zrinjska sta ostala sama. Prsa so se ji močno dvigala, v obraz ji je šinila rdečica in njene oči so vzplamtele. Trenutno je nastal molk. Grofica je stopila bližje, položila desnico grofu Tatenbahu na rame, z drugo pa ga pogladila po mehkih kodrih, mu pogledala bistro v oči ter rekla z odločnim glasom:

Najboljša reklama

za trgovce, obrtnike in zasebnike
so lepe tiskovine,

kakor n. pr. pismeni papir, zavitki, računi, memorande, dopisnice, letaki, lepaki, barvotiski, večbarvne razglednice in priporočilnice

ki jih izvršuje

v najmodernejši izpeljavi, hitro in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila
v Mariboru, Koroška c. 5

Menjalnica trži med mlinom in kmetom

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. O, predpust, ti čas presneti, da bi več ne prišel v drugo! Ta vzklik učenca v Prešernovi pesmi se letos vsiljuje tudi nam in našim sosedom: nam je letošnji predpust odvedel iz fare kar šest nevest, ali celo osem, ako bi vse pri čistem računali. Izmed teh so bile tri vrle Marijine družbenice, kar na en dan skupno poročene ter s tem odpuščene iz fare, da gredo za svojimi ženini v cirkovsko župnijo, kamor želimo, da naj njihov prihod prinese srečo in blagoslov v družine: Marija Predikaka je šla s Stefanom Vukom v Dragonjo vas, Dolenc Helena z Jožefom Trčkom ter Peršuh Jera z Matevžom Lah pa v Šikole. Ker upamo, da o priliki dobimo i mi od sosedov zopet dobro povračilo, upamo, da tudi pri cirkovskih nevestah radi tega ne bo prehude in večstoletne zamere! Po ena vrla nevesta odide tudi v Hajdino in v Majšperk. — Od Sv. Vida smo dobili v Apače enega vrlega mladega gospodarja in eno gospodinjjo v Spodnje Pletenje. Pri vseh pa Bog daj: bilo srečno! — Pa tudi smrt ni popolnoma mirovala ta čas: po dolgem hiranju je umrl v Pletenjah vojni invalid čevljar Tomaž Stajniko, v Župeči vesi pa Jožef Predikaka, ki je bil dolga leta nabiralec mleka. Oba je ugrabila jetika. N. v m. p.!

Šikole. Dne 24. februarja t. l. se je poročil Trčko Jožef iz Šikol z gđ. Dolenc Heleno iz Pletenja, oba iz uglednih hiš. Na njuni gostiji so veseli svatje nabrali za Dijaško kuhinjo v Mariboru 126 Din. Posnemanja vredno! Mesti starešine sta zavzemala gospod Trčko Franc, župan iz občine Šikole, in gospod Kranjc Matevž, občinski odbornik občine Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Ker je bila nevesta iz poštelne hiše, so ji na zadnji poti iz ledig-stanu napravili pleterski fantje slavolok, prejeli nekaj odkupnine, isto ne zapili, temveč darovali v dober namen, zvečer pa nevesti zapeli slovo. V sredo, dne 26. februarja, ko se je nevesto spremljalo na njeni novi dom v Šikole, so ji v čast napravili šikolski fantje slavolok, ženinu pa so prišli gasilci-jezdci nasproti. Na večer so tudi šikolski fantje zapeli ženinu in nevesti lepo pesem v slovo. Mlademu paru želimo mnogo sreče in blagoslova!

Apače — Sv. Vid pri Ptujju. Svatje na gostiji Korpič-Mohorko so noleg zbirke za novi družbeni dom v Sv. Vidu zložili še 63 Din za novo bogoslovje v Mariboru. Bog povrn darovalcem s svojim blagoslovom!

Sv. Jurij ob Ščavnici. K zadnjemu dopisu o poroki Rauter-Tratnik smo dobili naslednje pojasnilo: Jožef Rauter iz Sovjaka zadnji čas nikakor ni bil več član mladeniške Marijine družbe, marveč je nehal biti član. Razlogi so tukaj znani. To objavljamo radi naših prelepo prospevajočih Marijinih družb, kojih vrli člani s svojim življenjem delajo čast sebi, svojim staršem in celi župniji.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Letošnji predpust smo imeli tridnevno pobožnost v čast sv. Rešnjemu Telesu, ki nam jo je oskrbel domači gospod župnik. Udeležilo se je lepo število faranov. Bile so pa tudi vasi, ki so imele te dni takozvane »vedre«. Želeti bi bilo, da bi se to ne zgodilo več. — Porok je bilo lepo število. Precej kandidatij za zakonski stan pa še bo čakalo, ker ženinov ni bilo od nikoder. Med drugimi se je poročila zvesta Marijina družbenica, prej tudi članica Orlic, Tonika Fras s Francem Kocmut, ter mlada družbenka, 18-letna Ivanka Jaušovec z g. trgovcem Maksom Simonič. Vsem novoporočencem obilo sreče in blagoslova!

Ljutomer, 8. III. Dva mlada begunca. Dva dijaka meščanske šole, ki obiskujeta drugi razred sta dne 7. t. m. iz neznanega vzroka, mesto da gresta v šolo, odšla neznanu nekam. Prvi je sin davčnega sluga Franja Kristl iz Ljutomera, star 12 let, večje postave, blede barve, podolgastega lica, nosi navadne črne čev-

lje na zapesto ter sive volnene nogavice, kratke zamatne hlače, sivi jopč in skoraj do kolena segajočo zimsko suknjo, na glavi ima sivo športno čepico. Drugi je po imenu Grossmann iz Apačke kotline, majhne postave, debeli, rdečeličen, nosi nizke čevlje z jermenom, dolge, rujave hlače ter telovnik in suknjo iste barve in športno sivo čepico. Da navedena mogoče od potovanja ne omagata, se ju naj eventualno odda prvi žandarmerijski stanici, da dobita zakonite potne liste v svojo domovino. Kaj ju je napotilo na potovanje, ali slabo zasledovanje pouka v meščanski šoli, ali se pa mogoče zanimata za druge dele sveta, ni znano. Sigurno pa je, da ju bo dovedla oblast domov ravno tako, kakor že več takih mladih potovalcev.

Ljutomer, 8. III. Dne 7. t. m. je privozil osebni avto, last A. Zavratnik, po cesti iz Ormoža proti Ljutomeru ter bliže pokopališča trčil v voziček (vagonček) brez spremstva, last tvorničarja opeke Al. Krainz v Ljutomeru. Delavci tovarne opeke, misleč najbrže, da je cesta prosta, so spustili vagonček, da prosto dirja v tovarno, a žal je pridrvel nasproti osebni avto, kateri se pa seveda ni mogel takoj ustaviti, in sta trčila. Razen poškodbe na avtomobilu ni bilo nobene nesreče.

Ljutomer, 8. III. Leopold Rodošek, prekajevalec v Ljutomeru, je kupil od Julija Strasser stavbišče, ki meri okroglo 1000 kv. m., za ceno 51.000 Din. Cena ni nizka in ne zaostaja mnogo za stavbišči metropole dravske banovine: bele Ljubljane. Tu hoče gospod Rodošek postaviti stanovanjsko hišico z delavnico in prodajalnico svoje obrti. Tudi v tem slučaju bi bil dobrodošel regulacijski načrt za mesto Ljutomer.

Borec pri Ljutomeru. Izročili smo dne 6. t. m. materi zemlji truplo pokojne Terezije Magdič, kmetice iz Borec pri Ljutomeru, ki je po dolgi in mučni bolezni v 58. letu svojega življenja mirno v Gospodu zaspala. Neizprosna jetika ji je pretrgala nit življenja ter zapušča žalujočega moža in otroke. Sama je vestno in skrbno izpolnjevala cerkvene in božje zapovedi. Kako priljubljena je bila, je pokazal mnogoštevilni pogreb. Bodi ji Bog obilen plačnik, ostalim pa naše iskreno sožalje!

Sv. Bolfank pri Središču. Bralno društvo sv. Bolfenka pri Središču ima v nedeljo, dne 16. marca, v prostorih Kmetijske hranilnice in posojilnice pri Sv. Bolfenku ob 3. uri popoldne svoj redni občni zbor. Vljudno vabimo vse člane in članice, kakor tudi one, ki želijo pristopiti, da se občnega zbora v prav obilnem številu udeležijo! — Odbor.

Sv. Vid pri Ptujju. Ta teden smo pri nas zaključili kmetijsko-nadaljevalno šolo. Za konec šole smo napravili izlet v Maribor, kjer smo si ogledali razne naprave: vinarsko šolo z vzornim gospodarstvom, sadjarsko zadrugo, ki nas je jako zanimala ter Cirilovo tiskarno. Vse nas je jako zanimalo. Povsod so nam lepo razložili in pokazali razne naprave, zato se vsem lepo zahvaljujemo. Upamo, da bo naša kmetijsko-nadaljevalna šola obrodila za vso faro lepe sadove, saj smo se marsikaj naučili. Želimo le drugo leto vsaj dvakrat toliko učenec! — Na pustno nedeljo je naše Prosvetno društvo priredilo lepo zabavo. Tri vesele prizore so nam pokazali: hčer, ki bi se rada možila in je zato v »Gospodarja« pisala, dalje »Vedeža Miha« in »Štipko Ptička«. Vse se je smejalo po dvorani, pa naj bo Vedež ali Veznal ali Štipko ali mlada hči ali čevljarski vajenec, vsi so izborno igrali. Pohvaliti moramo tudi moški pevski zbor, ki je zapel Vodopivčeve »Žabe«. Bil je lep dan poštelne zabave! — Pripravljamo dve igri in sicer »Lurško pastarico« in »Verigo«. Ta predpust je bil pri nas kaj živahen. 31 parov je bilo oklicanih, 19 parov poročenih.

Sv. Andraž v Slov. gor. Celo smo zadremali, sele predpustni čas nas je nekaj predramil. Saj pa je tudi teden za tednom donela veselo ženitovanjska godba. Celih 16 parov je namreč zahrepenelo po zakonski kletki in le eden se je pravočasno skesal. Veselih gostij ne bodem popisoval, saj si v vseh tistih družinah »Slov. Gospodar« vsakotedenski gost, samo ene ne obiskuješ. Tukajšnji okoliš je izvrsten kraj za neveste, kakor so naši ljubi sosedge antonjevski razglasili, zato pa, vrli in bogati ženini, ki k nam! Kako veselo razpoloženje je vladalo na večini gostij, dokaz so zbirke v razne dobre namene. Tako so na gostiji Fras-Habjanji v obliki »Din Din Din« in »Din Din Din« gostiji Rek-Duh. Gostje poročencev Danko Lovrec pa so zbrali lepo svoto za novo bogoslovje v Mariboru, na gostiji Kocmut-Toplak pa za novi božji grob v domači cerkvi. Vsem novoporočencem želimo, da bi v zakonskem stanu dočkali še srebrno in zlato poroko.

Sv. Andraž v Slov. goricah. V zimskih mesecih se je vršil kmetško-nadaljevalni tečaj in sicer vsako nedeljo in četrtek. Fantje so se s precejšnjim zanimanjem udeleževali ves čas imenovanega tečaja in sicer 20—30. Akoravno so poučevale le tukajšnje domače moči, so fantje še precej zadovoljni. Seveda se bo nadaljevalo pričetno delo tudi še drugo in tretje zimo. Naj tudi ne ostane vsaka beseda v srcu, nekaj koristnega za življenje pa bo imel vsak udeleženec. — Na pepelnico jutraj je ustrelil tukajšnji gospod šolski upravitelj psa, ki je osumljen stekline. Dve osebi je popadel, ki sta morali takoj k tozadevni preiskavi. Steklina ustreljenega psa pa še ni uradno dognana, bojazen je pa vsekakor upravičena.

Konjice. Dne 16. februarja t. l. se je v tukajšnji nadžupnijski cerkvi vršila poroka g. Rozike Skrbinšekove iz Konjiške vasi. Za tovaršico si jo je izbral nadebudni g. Eduard Mlakar iz Čadrama, kateri je po dovršeni vlnorejski šoli prevzel posestvo na svoji rodni grudi. Nevesti, katera je bila dolgoletna cerkvena pevka in izborna diletantinja na odru Katoliškega društvenega doma v Konjicah, so fantje pred odhodom iz domače vasi pri gostilni Ivana Kolarič v Konjiški vasi zaprli cesto tako, da jo je moral njen mladi ženin za primerno svoto odkupiti. Od odkupnine so fantje znesek 60 Din darovali za Dijaško kuhinjo v Mariboru, kar je vsekakor posnemanja vredno. Svatje pa so darovali 110 Din za dijaško semenišče.

Novo telefonsko številko 2720 ima: Zohozdravnik dr. Dernač. 294

Kmečka hranilnica in posojilnica v Žalcu, r. z. z. n. z., vabi na redni občni zbor, ki se bo vršil dne 23. 3. 1930 ob 9. uri dopoldne v uradnem prostoru s sledečim dnevnim redom: 1. Odobrenje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Čitanje revizijskega poročila. 4. Odobrenje računskega zaključka za leto 1929. 5. Sprememba pravil v §§ 4 in 29:1. 6. Slučajnosti. Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, se vršil pol ure kasneje na istem mestu in pri istem dnevnem redu drugi občni zbor, ki bo veljavno sklepal brez ozira na število udeležencev. 370

Dr. Voršič Alojz

vljudno naznanja
otvoritev odvetniške pisarne

v Celju,
316 Dečkov trg št. 3.

poslužujte se SAMO MLINOV.

Vitanje. Lepa in hvalevredna je navada, katero je vpeljal tukajšnji velečastiti gospod župnik, da namreč vsaki svatje o priliki poroke darujejo nekaj za popravo farne cerkve. Tekom let se je samo teh darov nabrala prav jedna svotica. Nekateri svatje darujejo kar po 200, celo čez 400 Din. Posebno letošnji predpust so bili darežljivi, nekaj ker je bilo precej porok, nekaj pa, ker se obeta, da se boče ob splošni pomoči vseh faranov letošnjo pomlad začela popravljati farna cerkev, takoj ko se o Veliki noči prestavimo v Marijino cerkev. Tukaj je namreč navada, da se od praznika Vseh svetnikov pa do Velike noči obhaja vsakdanja služba božja v farni, od Velike noči naprej pa v krasni Marijini cerkvi na Hriberci. — Ker letos ni huda zima, so se pojavile, kakor že več let zaporedoma, v okolišju Gornjega Brezna divje svinje, katere so že prejšnja leta naredile nekaterim kmetom po travnikih precej škodo. Skupini drznih lovcev se je posrečilo, da so eno teh mrcin ustrelili. Kdor je hotel, si je naslednjo nedeljo lahko privoščil pečenko te divjačine, ker so meso prodajali po 12 Din kilogram.

Stoprce pri Rogatcu. Izredno slovesnost smo obhajali dne 24. februarja t. l. Anton in Marija Fakin sta obhajala zlato poroko, sin Franc in vnukinja Marija Novak pa sta stopila v zakon. Slovesni obred je izvršil v cerkvi domači gospod župnik v navzočnosti sorodnikov in znancev zlatoporočencev ter ob obilni udeležbi ljudstva, ki je prihitelo od blizu in od daleč iz radovednosti, kako se vrši zlata poroka. Kaj takega stoprška župnija še ni doživela. Jubilanta sta čila in zdrava in jima želimo, da bi doživela še biserno poroko. Zlatoporočencema najlepše čestitke; novoporočenemu sinu in vnukinji pa obilo sreče in blagoslova na pot življenja!

Št. Janž na Vinski gori. Pustna društvena prireditev dne 2. marca t. l. je prav dobro uspela. Bil je govor o veselica in veselju, vpriporili smo dve veseloigr »Zdaj gre sem, zdaj pa tja« in »Pri gospodi«, med odmori pa zapeli tri primerne pesmi. Igralci, zlasti igralke so dovršeno izvršile svojo nalogo. Najbolj smo se seveda smejali Meconi. Le žal, da dvorana tokrat ni bila polna. Ker se snuje tamburaški zbor in smo nabavili instrumente za 1950 Din, prosimo v poravnavo dolgov večjega zanimanja. Pošteno veselje je še vedno najcenejše. Za materinski dan dne 25. t. m. nekaj pripravljamo, da počastimo naše mamice in jim izkažemo dolžno hvaležnost. — Težka izguba je zadela naše društvo, ko nas je zapustil dolgoletni podpredsednik Joža Sedovnik, ki je šel v Lemberg za oskrbnika Galejeve graščine. Tudi na tem mestu mu izreka odbor za nesebično in neumorno delo v prid društvu najprisrčnejšo zahvalo. — Dne 16. t. m. v nedeljo po sv. maši se v šiši ustanovni občni zbor podružnice Sadjarskega in vrtnarskega društva in so pravila od banske uprave že potrjena. Doslej se je priglasilo k društvu 17 članov, ki že dobivajo »Sadjarja«, drugi, kakor upamo, se še priglasijo na občnem zboru. Pride tudi en predavatelj strokovnjak iz Celja. Članarina 25 Din se plača na občnem zboru.

Dramlje. Lepa slovesnost se je vršila pri nas dne 10. svečana, ko sta obhajala občesposlovani Martin Slemenšek, posestnik, z vrlo mladenko Kristino Korenjak, prednico Marijine družbe, svojo poroko ob navzočnosti prijateljic in družbenk, katere so se kaj lepo poslovile z mičnim nagovorom in lepim petjem, da se je marsikomu porosilo oko. Na obeh domovih slavljenec so zvesti naročniki »Slovenskega Gospodarja« in drugih krščanskih listov. Odličnima novoporočencema želimo mnogo sreče in blagoslova!

Sv. Jurij ob južni žel. V »Slovenskem Gospodarju« poročajo dopisniki od vseh krajev naše ožje domovine, da so v preteklem pred-

pustnem času mnogi ženini in neveste šli pod zakonski jarem. Tudi v naši fari niso spali, ampak obhajali v precejšnjem številu vesele gostije. Vsem novoporočencem želimo obilo božjega blagoslova na potu zakonskega življenja! Predvsem pa čast našim fantom Repljanom, cerkvenim pevcem, kateri so s svojim lepim petjem na predvečer poroke ženinom in nevestam odpeli slovo od njihovega ledigstanu. Tem fantom kliče tudi »Slovenski Gospodar« kot svojim zvestim čitateljem in agitatorjem: Bog vas živi!

Sv. Jurij ob južni železnici. Dne 17. februarja sta sklenila zakonsko zvezo gdč. Urška Novak in g. Franjo Oevirk v Podgradu pri Sv. Juriju ob južni železnici. Bilo srečno! — Na gostiji so svatje zbrali za novo bogoslovnico v Mariboru 100 Din.

Sv. Križ na Slatini. Zadrugogospodarski tečaj dne 19. februarja se je vršil v znamenju snežnega meteža. Prireditelji zato niso računali z večjim obiskom in so povabili udeležence v prostore gospodinjke šole. Tam se je med strokovnjaškim predavanjem gospoda Pušenjaka nabralo toliko poslušalcev, da smo se morali preseliti v Društveni dom, kjer nam je v poljudni besedi povedal gospod Dolinar veliko novega in koristnega za dvig naših kmetij in okrepitev našega gospodarstva posebno tu v bližini Rogaške Slatine, za kar mu smo zelo hvaležni. — Dne 2. marca je prišel k nam že davno napovedani »Deseti brate«. Občudovali smo ga, kako sigurno se je kretal na našem lepem odru. Prišel je z obilnim spremstvom, ki se je kmalu udomačilo pri nas. Najraje smo gledali Krjavlja, ki pa mu je žalibog ušla koza, ki se je je tako silno vseil. Strašno rad bi jo pokazal radovednemu občinstvu, pa je moral biti zadovoljen on in mi s pletenjem koša. Pa jo prižene prav gotovo na oder pri ponavljanju na velikonočni pondeljek. Takrat pa pride na račun on in mi, pa še koza.

Sv. Križ pri Rogaški Slatini. V nedeljo, dne 2. marca, je šel k sv. maši v sosednjo župnijo Sv. Florijana pod Bočem Franc Škrabl, posestnikov sin iz Zgornjega Sečovega. Po sv. maši je ves dan hodil okoli. Zvečer že v prvem mraku je prišel navskriž s fanti Šentfloriančani. Fantje so se sprli. Franc Škrabl je klical na korajžo in poskočil za nekimi fanti. Eden izmed bežečih je počakal Franca Škrabl, ga obdelal s kamenom po glavi, nakar ga je še razrezal z nožem, da mu je kar izbruhnila kri in so izstopila čreva. Škrabl je bil pri priči mrtev. Morilec se je šel takoj prijaviti orožnikom, kateri so ga takoj zaprli. Umorjenega so spravili v mrtvašnico k Sv. Florijanu in je bil tudi tam pokopan. Star je bil 25 let, velike in krepke postave. Zopet žrtev alkohola! Mladina, glej, nudi se ti prav žalosten zgled, na kakšna pota vodi sovrag alkohol.

ZA NAŠO DECO

Po ceni obed.

H gostilničarju majhnega mesteca je prišel nekoč tujec in je zahteval za svoj denar dobro mesno juho. Nato je vprašal, če more za svoj denar dobiti tudi še kos govedine in kako prikuho. »Seveda«, je rekel gostilničar in dodal, če gospod morda ne želi tudi kaj vina. — »Da, da!« je menil gost, »vsega dobrega, kar pač morem dobiti za svoj denar.« — Ko mu je šlo tako lepo vse v slast ter je vse pospravil, je potegnil 1 dinar iz žepa ter rekel: »Tako, gospod gostilničar, tu je moj denar.« — Gostilničar se je razjezil: »Kaj naj to pomeni? Vi mi dolgujete 25 dinarjev 50 par!« —

»Ni mogoče!« je pojasnjeval gost. »Nisem zahteval jedil in pijače za 25 dinarjev 50 par, ampak za svoj denar. Tu je moj denar. Več nimam. Če ste mi dali zanj preveč, je to Vaša krivda, gospod gostilničar, ne pa moja.« — »Vi ste fin gospod«, je rekel gostilničar in se je smejal. »Jaz Vam stavi predlog: Podarim Vam obed in še 10 dinarjev povrh. Tukaj je denar. Napraviti pa mi morate uslugo!« — »Kaj naj bi to bilo?« je vprašal gost. — Gostilničar je odgovoril: »Idite sedaj k mojemu sosedu, h gostilničarju »Pri jelenu« in mu naredite isto kakor meni.« — Tedaj je vtaknil gost denar hitro v žep, si dal klobuk na glavo in med vrati je rekel: »Pri Vašem sosedu »Pri jelenu« sem bil najprej in baš on me je poslal k Vam.« Izreki je izginil. — Kdor drugim jamo koplje sam vanjo pade!

Mež, ki naj bi bil nagačen.

Nekaj nenavadnega se je prigodilo gospodu, po imenu Muffel, ki je živel za dobe carice Katarine v Leningradu, kjer je imel visoko službo. Gospod Muffel je bil osebnost, znana vsakomur; imel je mnogo prijateljev ter bil čisto gost celo pri caričini mizi. Lahko si mislite, kako se je prestrašil, ko je prišlo povelje, da ga po caričinem naročilu nagačijo kakor kako žival. To pa se je zgodilo tako-le:

Muffel je sedel v svoji sobi, ko je pritekla sluga s poročilom, da je vsa hiša obkoljena od vojakov in da ga želi videti policijski ravnatelj. Gospod Muffel ni vedel za nobeden prestop, kljub temu pa so se mu šibila kolena, ko mu je policijski ravnatelj naznanil, da ga mora vzeti na caričino povelje s seboj.

»V Sibirijo?«

»Ne, hujše je!«

»Kaj pa sem zakrivil?«

Policijski ravnatelj ni dal odgovora.

»Povejte mi vsaj, kaj hočete početi z mano!« Z veliko težavo je povedal policijski ravnatelj: »Carica je zapovedala, da Vas damo — nagačiti.«

»Kaj, mene? Nagačiti? Človeka? — Vi se motite, ali pa si dovoljujete prav neslano šalo.«

»Ne eno, ne drugo. Tako je, kakor sem Vam rekel. Dajte, pripravite se!«

Gospod Muffel je bil ves obupan. Vse, kar je megal izprositi, je bilo, da je policijski ravnatelj hotel izročiti še prej carici pismo, v katerem je prosil gospod Muffel za milost.

Carica je prejela pismo. Ko ga je prečitala, se ji je izpremenilo začetno presenečenje v veliko veselost, ko je razumela, za kaj gre. Dolga leta je namreč imela psička, ki mu je bilo »Muffel« ime. Prejšnji dan je živalica poginila in carica, ki jo je jako rada imela, je izdala kratko povelje: »Muffel se mora takoj nagačiti!« In seveda so hiteli, da bi povelje izpolnili. V tedanji Rusiji je bilo vse mogoče

Dolžnost žene

je, gledati na to, da je njeno oblačilo krojeno po obstoječi modi. Veletrgovina Stermecki v Celju Vas lahko posluži z najmodernejšo konfekcijo po zelo zmernih cenah. Zahtevajte takoj novi ilustrirani cenik z več tisoč slikami, katerega dobite popolnoma brezplačno.

Damske obleke iz delena Din 80, 120, rips Din 130, etamin 160, iz svilenega popelina Din 180, umetne svile 170, iz volnenega sukna 270, 370, bluze 34, 51, 62, sukne 85, 115, pomladanski plašči 290, 370, 500, obleke za deklice od Din 39 dalje, kar ne odprosti poštnine.

govarja, se zamenja ali vrne denar. Paketi preko Din 500

Trgovski dom R. Stermecki, Celje št. 24.

Dravska banovina.

207-11

In ker je bil samo en Muffel znan, bi pač bil moral trpeti on.

Carica ni pustila nesrečnega gospoda Muffel v negotovosti, sama se je pripeljala na njegov dom ter mu je priobčila, da ji nenagačen bolj koristi. Dobil je seveda takoj zopet prostost. Za spomin mu je pozneje darovala nagačenega psička. Muffel si ga je postavil na svojo pisalno mizo, da ga je večkrat spomnil na pre stane strašne ure.

Deček in vrabec.

Povej, povej mi, atej, le, kako da vrabci se love, oj vrabci!

Če hočeš to, moj sinček ti, na rep potrosi jim soli, le vrabcem.

Takoj poteče res po njo, iztegne vrat, prežeč s soljo, na vrabce.

In ko se prvi usede kam, pa misli: tebe že imam, ti vrabec.

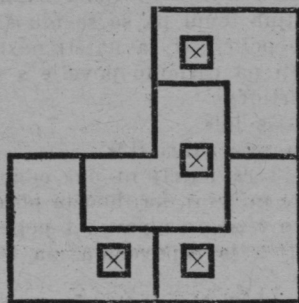
A frrr . . . in vrabca ni nikjer, v grmovju zacvrči: čer, čer, oh vrabec!

»Saj, atej, vsak že odleti prej, ko potrosim soli, vsak vrabec!»

Ej, pusti, sinček, ga, naj bo, če spak prekanjen že tako, je vrabec!
Prevedel Lj. Č.

Rešitev ugank.

I. Zemljišče se mora tako-le razdeliti:

2. Iz razpredelnice črtaj številke tako, da ti ostane

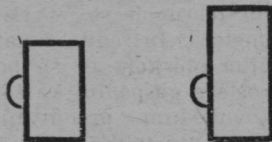
$$\begin{array}{r} 6 \times 9 = 54 \\ 1 \times 7 = 7 \\ 13 \times 5 = 65 \\ \hline 20 \qquad 100 \end{array}$$

Novе ugankе.

1. Prestavi številke v sledeči razpredelnici tako, da bodo navpične, vodoravne in poševne svote iznašale 34.

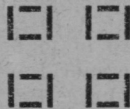
1	2	3	4
5	6	7	8
9	10	11	12
13	14	15	16

2. Kako dobimo potom prelivanja v večji posodi natančno 4 l tekočine? (Prva posoda drži 3 l, druga pa 5 l.)

3. Prvi deček: »Če se greš danes popoldne drsat, grem s Teboj. Pridi pred našo hišo, okna so prtilična in vsa zamrzla. Jaz bodem v sobi, Ti pa potegni z nohtom v led na šipah 3 črte, če greš ob treh, ali 4, če greš ob štirih. Tako Te mama ne bo videla, jaz pa bom le vendar vedel, kedaj Te najdem!« — Ali je to mogoče, kar je deček zahteval?

4. Teh 16 vžgalic preloži tako, da bode pet kvadratov!

Nekaj iger.

1. Jajčji skok. Igralec dobi v roko izpihano kurje jajce in mora z njim trikrat čez majhen jarek skočiti, ne da bi jajčne lupine zdro-

bil. To se vidi lahko, ali samo le poskusitel! Potem boste videli, kako težka je ta igra.

2. Tek s skledico fižola. Vsakdo, ki igra to igro, dobe dve skledici, eno prazno, eno pa s fižolom. Med tekom je treba presipati fižol iz polne skledice v prazno, pa tako, da nič ne pade na tla. Tudi to ni lahko; kajti prvič se lahko pade in drugič so tovariši že mogoče pred vami, kar vas zapelje do hitrega presipavanja, kar navadno ne izteče gladko.

3. Žvečimo! Nit, dolga 60 do 70 cm, ima v sredi privezano presto ali drugo pecivo. Od dveh igralcev vzame vsak konec niti v usta med zobe, roke pa morajo biti sklenjene na hrbtu. Štejemo: »Ena, dve, tri!« Na »tri« začneta oba žvečiti nit in jo potegovati v usta. Kdor pride prej do peciva, ga lahko sne.

Smešnice.

Tudi res! V šoli so govorili o velelniku. Pri uporabi je dal učitelj nalogo: »Zapovej konju, naj potegne voz!« — Peterček: »Hijo!«

Točen odgovor. Tonček: »Ali je ženin tvoje sestre bogat?« — Franček: »Ne vem prav, pa mislim, da ne. Zadnjič sem slišal, da sta dve gospe govorili o njem, pa je ena rekla: Oh, ta revež!«

Vljudnost. Omnibus je prenapolnjen. Zorka sedi na krilu svoje mamice. Kar vstopi gospod, pri katerem je videti, da težko hodi. Zorka skoči urno s krila materinega in reče prav vljudno gospodu: »Prosim, blagovolite sestiti!«

Prav pogodil. Na izprehodu pride mati z malim Tončkom mimo travnika, na katerem se pasejo krave. Mati pokaže na bližnjo kravo in reče: »Glej, Tonček, to je kravica, ki nam daje dobro, belo mleko.« Tonček hitro pokaže na drugo kravo, rekoč: »Ona rjava tam pa nam da sigurno kavo, kaj ne, da?«

Snažnost. »Mama, ali spadajo ušesa k vratu ali k obrazu?« — »Zakaj?« — »Ti si rekla, naj mi dekla umije samo obraz, zdaj mi hoče pe še ušesa.«

Težek odgovor. Janezek si ogleduje na bankovcu za 10 dinarjev dvoglavnega orla, potem pa vpraša: »Oče, ali sta to dva poročena orla, ali pa sta dvojčka?«

Striček naš Maticek pravi je kujon, to ve njegov konjiček, ki ga podkava on.

kijuse se njegovo kmalu naveliča in ga hudo brcne, slika, glejte, priča.

Striček gre k zdravniku, da rane mu poveže; a v svojem jeznem srcu osvetit' se priseže.

Konjčka močno zveže pri tleh in gori z vrha, mu pritrdi podkovo. No, zdaj pa brcaj mrha!

USTANOVljena leta 1881

CELJSKA POSOJILNICA D. D. V CELJU

Celje
v lastni hiši Narodni dom

Sprejema hranilne vloge od vsakogar, jih obrestuje najugodnejše, nudi popolno varnost in izplačuje točno. Izvršuje vse denarne posle, kupuje in prodaja tuj denar ter čeke na inozemstvo. Izdaja Uverenja za izvoz blaga.

Za varnost hranilnih vlog jamči poleg lastnega aktivnega premoženja po Din 100.000.000.—
— še lastna glavnica in rezerve, ki znašajo skupaj nad Din 14.500.000.—.

Maribor Podružnici: **Šoštanj**
Aleksandrova c. št. 11 (v lastni hiši) 228

KARL MAYEVI SPISI

najbolj čitane knjige na vsem svetu, kar je statistično dokazano. — Dosedaj so izšli sledeči zvezki s to-le vsebino:

KRIŽEM PO JUTROVEM

- I. zvezek:
**Jezero smrti.
Moj roman ob Nilu.**
- II. zvezek:
Kako sem v Melko romal.
- III. zvezek:
Pri Samarih.
- IV. zvezek:
Med jezici.

Vsak zvezek zase zaključen spis. Cena vsakemu zvezku Din 13. Vsi štirje zvezki „Križem po jutrovem“ tvorijo zaključeno zbirko spisov. Cena vezanih knjigi (vsi štirje zvezki skupaj) polplatno Din 65.—, celo p. atno Din 70.—.

Avtoriziran prevod vseh Karl Mayevih spisov (vsak tretji mesec izide nov zvezek) izdaja:

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU

Pozor! Važno! Zavarovanje proti požaru, streli itd. ter življensko zavarovanje sprejema zastopnik Zajemne zavarovalnice v Ljubljani: Joško Šumenjak, Jarenina.

Vsled preselitve sedlarske in torbarske delavnice se prodaja vse blago na Slomškovem trgu 6, kakor komati, različne konjske opreme, dokolenice, kovčeki za potovanje, ročne torbice, nahrbtniki itd. 10 do 30% ceneje. Ugodna prilika za nakup. Ravnotam se prodaja tudi manjša blagajna 77 — 50 — 30 cm. 361

Sadno drevje, slabejše, dobro vkoreninjeno, se oddaja 17. in 18. marca v Šmarjeti pri Celju, poleg državne ceste Celje - Vojnik. 355

Jabolčna drevesa na sejmu v Šmarju dne 20. marca. 353

Kuharica, poštena, v srednjih letih, večja gospodinjstva in gospodarstva, želi stalne službe v majhnem župnišču. Naslov v upravi lista. 357

Zapirajte vrata!

Ubože žene! Venomer revne, venomer zaposlene, na prepihu...

Ako v kljub prepihu in slabemu vremenu želite ostati odporni proti prehlajenju, influenci, brenčanju v ušesih, zobobolu, nazuhi, kašlju, sluzavosti — tedaj uporabljajte dnevno Fellerjev prijetno dišeči Elsafluid. »Elsafluid« z zakonom zavarovan! Že 33 let služi to dobro narodno sredstvo in kosmetikum za drgnjenje in obkladek pri revmatizmu, gihtu in oteklinah. Tudi za želodec, pri krčih in slabostih: nekoliko kapljic Elsafluida na sladkorju!

To pomaga!

1467

V lekarnah in vseh podobnih trgovinah: poizkusna stekleničica 6 Din, dvojne steklenice 9 Din, specialne steklenice 26 Din.

Po pošti najmanj 1 zavojev z 9 poizkusnimi ali 6 dvojnimi ali 2 specialnimi steklenicami stane 62 Din. Štirje taki zavoji že s poštn. in zavojem samo 173 Din. Naročila na naslov:

EUGEN V. FELLER, lekarnar,
Stubica Donja, Elsatrg 341.

Ako pa potrebujete dobro odvajalno sredstvo, ki krepi želodec, tedaj zahtevajte Fellerjeve Elsa-kroglice, 6 skatljice 12 Din.

Vaše prihranke naložite popolnoma varno pri KREKOVI POSOJILNICI * Meljska c. 10, Maribor

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

Rentni davek se vlagateljem ne odtegne. 65

Obresti: Za vloge: nevezane 6 — 7%, vezane 7 1/2 — 8%.

Ček. zav. v Ljubljani rač. št. 14349.

Posojila po 9 — 10%.

Nalagajte po položnicah!

Prostovoljna orazba se vrši dne 31. marca 1930 ob 10. uri dopoldne za posekanje stavbenega lesa: smrek, hojk in hrasta, okrog pet oralov, se skozi licitacijo na licu mesta prodajo samo drevje, ali pa z zemljiščem vred, skupno meri 7 oralov, gozd leži v Selcih, blizu velike ceste. Oglasiti se je pri občinskem uradu v Selcih, Sv. Rupert v Slov. gor. Feliks Kurnik, posestnik, Zavrh št. 2. 350

Vinčar z 4 delavci in ofer s 3 delavci se sprejmeta. Oskrbništvo Slivnica pri Mariboru. 349

Učenc za kamnoseštvo se sprejme. Stanovanje in hrana v hiši. Matija Rozman, Pobrežje pri Mariboru. 360

Objava. Ker se po bližnji in daljnji okolici širijo razne neosnovane govorice s prozornim namenom, da bi škodovali mojemu obratu in dobremu imenu ter se celo govori, da mi je obrat zarubljen; izjavljam, da so take govorice nesramna laž. Da morem take neresničnosti preprečiti, naprošam vsakogar, kateri izve za raznašalca, da mi ga blagovoli javiti. Tajnost poročevalca zajamčena. Cezanjovci, dne 3. 3. 1930. Ivan Ribič in sin, mlin, žaga, oljarna, Cezanjovci, p. Liutomer.

Proda se takoj 45—50 meterskih centov sladkega sena prve vrste, med tem tudi nekaj otave. Župnišče Sv. Jurij ob Pesnici. 332

Posestvo se prodaja na Spodnjem Hajdinu št. 5, 1 km od Ptujja. Janez Pal. 328

Posestniki gozdov, pozor! Kupim stavbeni les. Pogoji: Dostava v Maribor. Ponudbe z označbo cene za okrogel in tesan les, vsako posebej na: Ivan Uršič, tiskarna sv. Cirila v Mariboru. 307

Salomit

ZA DOKRIVANJE
STREH
ZA OBLAGANJE
STEN
ZA ELEKTRIČNE
IZOLACIJE
CEVI ZA
KANALIZACIJE

116

En par težkih konjev

z opremo ter event.
z vozom vred odda

Lajteršberška opekarna
pri Mariboru.

Oblastna hranilnica mariborske oblasti

Centrala: MARIBOR, Trg Svobode 3.

Podružnica: CELJE, Cankarjeva II, nasproti pošte.

(Preje: Južnoštajerske hranilnice, Celje).

Dovoljuje vsakovrstna komunalna, melioracijska in hipotekarna posojila, daje posojila na vrednostne papirje in v tekočem računu, eskontira in reeskontira menice, izvršuje žirovne in kontokorentne posle in vse druge v denarno stroko spadajoče transakcije.

Sprejema vloge na vložne knjižice in tekoči račun od zasebnikov, ustanov in drugih denarnih zavodov ter jih obrestuje na južnodnejši.

Za vse obveze Oblastne hranilnice mariborske oblasti jamči dravska banovina z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Zato so naložbe v zavodu pupilarno varne.

Vlagateljem izven Maribora in Celja pošlje na zahtevo polovnica.

662

V malih oznanilih stane vsaka beseda Din 1-20. Najmanjša cena za oglas je 8 Din. Manjši zneski se lahko pošljejo v znamkah.

Mala oznanila

Mali oglasi se objavljajo samo ako se **PLAČAJO NAPREJ!**

Upravništvo odgovarja na razna vprašanja samo takrat, ako je priložena snamka za 2 Din za odgovor. Upravništvo.

Po vseh krajih iščemo moške in ženske, kjerkoli imajo svoj poklic in bivališče. Dnevni zaslužek do Din 250.— Prijavite se: »TEHNA«, Ljubljana, Mestni trg 25/1. Znamka za odgovor. 93

Vabilo na redni občni zbor Gospodarske nabavne in prodajne zadruge v Mozirju, r. z. z o. z., ki se bo vršil na Jožefovo, dne 19. marca 1930, ob pol 9. uri zjutraj v posojilniški sobi s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Potrjenje računskega zaključka za leto 1929. 3. Volitev nadzorstva. 4. Sprememba pravil. 5. Poročilo o izvršeni reviziji. 6. Slučajnosti. Ako bi ta občni zbor ob istem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in pri istem dnevnem redu drugi občni zbor, ki veljavno sklepa ob vsakem številu navzočih članov. 342

Popolnoma opremljen avtomobil za požarno brambo 1 in pol tonski se proda. Kje, pove uprava lista. 272

Najcenejši vir za urezavanje šip, kakor prerezavanje po meri in velika zaloga modernih okvirjev pri Ivan Klančnik, steklarna, Maribor, Slovenska ulica 15 (za Ljubljansko kreditno banko). 1312

Bešpljevo drevje, krasna visokodebla, dobite pri drevosnici Dolinšek, Kamnica pri Mariboru. 339

Strešno opeko, najbolj trpežni, lahek, nepremočljiv in najtinejši material. Vsakdo si lahko opeko ogleda, da je res po ceni. Iz tvornice, ki je zastopa Karl de Monte, opekarna Zamarkova, Sv. Lenart v Sl. g. 331

Jabolčne divjake, izredno lepe ima za oddati Mirko Rezar, Kresnika, p. Štore. 338

Po zelo nizki ceni prodam en rabljeni poltovorni auto znamke Daimler in en bencinmotor 4-5 konjskih sil. Jurij Skrbinšek, žaga na Zgornji Hajdini 61 pri Ptuj. 324

Pomočnika, boljšo moč, kateri zna vsako delo, tudi fino, sprejme takoj Martin Šporer, krojač, Sv. Jurij ob južni žel. 326

Sprejemem poštenega fanta ali dekla, ki ima veselje do učenja organistovanja. Naslov v upravi lista. 303

Viničar z 4-5 delavskimi močmi se pod ugodnimi pogoji takoj sprejme. Marija Novačan, Šlosberg, p. Sv. Marjeta ob Pesnici. 315

Iščem vajenca: Franc Škrjanec, čevljarški mojster, Mihalovci, p. Ivanjkovci. 317

Dva učenca sprejme Cesar Ivan, umetni podobar in pozlatac v Mozirju. — Uljudno se priporoča č. gg. duhovnikom in slavnemu občinstvu za vsa v njegovo stroko spadajoča dela. Za dobro in trpežno delo se jamči. 341

Uprava minoritskega posestva sprejme dekle za razna dela. 337

Sadna drevesa, visoka stebila in okulanti, najbolj ukoreninjena. — Tudi vinsko trsje v raznih sortah na najboljših podlagah. Kakor triletna smrečice za žive meje, razpošilja: Drevsnica I. Gradišnik, Dobrna pri Celju. Cenik zastonj! 40

Krajnike oddam, 2, 3 in 4 m dolge, po 50 para meter. Zamenjam tudi za koruzo. Josip Radič, žaga, Oglenšak pri G. Polskavi. 362

Kupim turbino v dobrem stanju za 13 metrov padca in za 250 do 350 sek. lit. vode ter dobro ohranjeno železje in kolesa za venečjanko. Ponudbe Andrej Marinc, Selnica ob Dravi. 296

Veletrgovine z vinom in gostilničarji, pozori! Okoli 30 hl belega vina, sotiranega in mešanega, Rizling, Šipon, Traminec itd in okoli 30 hl Izabelskega vina ter okoli 60 hl jabolčnika se želi po nizki ceni prodati. Pod 3 hl se ne pošilja. Oglasiti se je na veleposestvu Šegula, Hlaponci, pošta Juršince. 250

Sodarske pomočnike sprejme pri prosti hrani, stanovanju in perilu Franc Repič, sodar, Ljubljana-Trnovo. Istotam se sprejme vajenca. 298

Iščem delo v čevljarstvu in kmetijstvu. Naslov pove uprava lista. 327

Potrebuje se majer s 3-5 delavci. Prednost s kravami. Pilz, Pesnica. 323

Kupim in prevzamem vsako količino frišnih jajc do preklica po najboljši dnevni ceni, današnja cena 70 do 85 par. Ako se cena zviša pa konkurenčna cena. Prevzema se in točno plača predpoldan: Maribor, Koroška cesta 10, na dvorišču; popoldan pa v lastni hiši: veletrgovina sadja in jaje, Koroška cesta 126-128a. Ivan Göttlich. 323

Proda se lepo posestvo pod prosto roko v občini Andrenci št. 38, p. Sv. Anton v Slov. goricah. 323

Lepo posestvo, obstoječe iz hiše, gospodarskega poslopja ter 4 oralov zemlje, 5 minut od postaje Hajdina, prodam ugodno. Hajdina št. 95, Ptuj. 330

Predno si nabavite zimsko blago obiščite

Trgovski dom v Mariboru.

Največja modna trgovina v Sloveniji meri 98 $\frac{1}{2}$ mtr z 36 velikimi izložbami. Velikanska izbira vsakovrstnega blaga nudi čudovito nizke cene. KONFEKCIJI plašče od 300 Din naprej kakor tudi vse blago ceneje kot drugod. Modne knjige zastonj. 1399 Modne knjige zastonj.

SADJARJI!

Skrajni čas je, da si nabavite za pomladansko škropljenje

Arborin

priznano najboljšo sredstvo proti različnim škodljivcem in boleznim SADNEGA DREVJA.

„Chemotechna“ družba z omejeno zavezo, Ljubljana, Mestni trg 19

Vabilo
na
XXIII. redni občni zbor
Ljudske posojilnice v Celju
registrovane zadruga z neomejeno zavezo,
ki se vrši dne 24. marca 1930 ob 4. uri popoldne
v posojilniški posvetovalnici.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1929.
4. Razdelitev čistega dobička za leto 1929.
5. Čitanje revizijskega poročila.
6. Sprememba pravil.
7. Sprememba pravil.
8. Volitev nadzorstva.
9. Slučajnosti.

V slučaju, da bi ta občni zbor ob zgoraj navedenem času ne bil sklepčen, se vrši uro kasneje drug občni zbor, ki sklepa v smislu § 32 z. p. brez ozira na došlo število zadružnikov, oziroma zastopani del vplačanih deležev.

Celje, dne 5. marca 1930.

225

Načelstvo.

Konjski hlapec, starejši, priden, naj se javi pri O. Švaršnik, Majšberg, Ptujška gora. 347

Zdravo kmečko dekle, ki zna kuhati, se sprejme k mali obitelji za vsa hišna dela. Vodovod v hiši. Vinko Petek, trgovec, Velika Nedelja. 292

Piljučna bolezen je ozdravljiva!

Piljučna tuberkuloza, sušica, kašelj, suhi kašelj, močno potenje, brenhijalni katar, katar v grlu, izbruhanje krvi, hripavost, naduha, bedenje itd. — se ozdravi!

NA TISOČE ŽE OZDRAVLJENIH!

Zahtevajte takoj knjigo o moji
novi umetnosti
prehranjevanja,

katera je že mnoge rešila. Uporablja se lahko pri vsakem načinu življenja in pomaga bolezen hitreje premagati.

Telesna teža se poveča in pljuča polagoma zapnenijo. Resni možje zdravstvenega znanja potrjujejo izvrstnost moje metoda ter jo radi uporabljajo. Čim prej začnete s tem prehranjevanjem, tem bolje je.

POPOLNOMA ZASTONJ dobite mojo knjigo, iz katere izveste mnogo koristnega. Kdor ima bolečine in se hoče teh hitro in brez nevarnosti rešiti, naj piše še danes. Ponovno povdarjam, da dobite popolnoma brezplačno, brez vsake obveze za Vas moja navodila in Vaš zdravnik se bo gotovo s tem od prvovrstnih profesorjev priznanim

novim načinom Vašega prehranjevanja strinjaj.

V Vašem interesu je, da takoj pišete, da Vam potem takoj postreže moje tamkajšnje zastopstvo. Črpajte pouk in ojačenje življenske volje za zdravje iz knjige izkušenega zdravnika. Ona nudi okrepitev in življenjsko tolažbo, brez vsake obveze za vse bolnice, ki se zanimajo za današnje stanje zdravljenja piljučnih bolezni. — Moj naslov:

GEORG FULGER, BERLIN-NEUKÜLN, Ringbahnstrasse Nr. 24, Abt. 624.

Eksportna hiša **"LUNA"** Albin Pristernik
MARIBOR, Aleksandrova c. 19

Za bližajočo se spomlad ter velikonočne praznike imam pripravljeno veliko izbiro in sicer: **otročje nogavice** par od Din 5.— naprej v črni, sivi, drapp, rujavi in beli barvi, **moške (sokne) nogavice** od Din 5.— naprej, **flor nogavice** od Din 12.— naprej, **damске nogavice** od Din 7.— naprej. **Za kvaliteto** prevzamem polno garancijo!

Nadalje nudim: Din 1.— naprej, **svilene frake** meter od Din 1.— naprej. Vsake vrste **sukanca, prejce, igel, gumbov** ter raznega pribora za šivilje in krojače po brezkonkurenčnih cenah. — Ročno delane **otročje čevlje** ter sandale usnja od Din 24.— naprej. — **Lastno vezenje, prediškanje in plečenje!**

Velika izbira: srajc, spodnjih hlač, samoveznic, palic, dežnikov i. t. d.

Po znižanih cenah! 319 Samo Aleksandrova c. 19

Pohištvoo — Dreproge
posteljnine, oložki, modrači, zastori, posteljne odeje, pohištočna tkanina i. t. d. najboljše in 231 najceneje pri **Karlu Preis**

Brezplačni ceniki! Maribor, Gosposka ulica 20

Proda se po jako nizkih cenah: Asparagus sprengeri, večje množino dobro ohranjene bujne stupfen Pelagonije za grupe, rože visoke in nizke, ter rože (Kletterrosen) starejša in novejša vrsta ter noviteta. Vprašanja poslati na: vrtnarija vlastelinstva pl. Kiepack-Ziegler, Križevci. 253

Denar naložite najboljšie in najvarnejše pri
Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

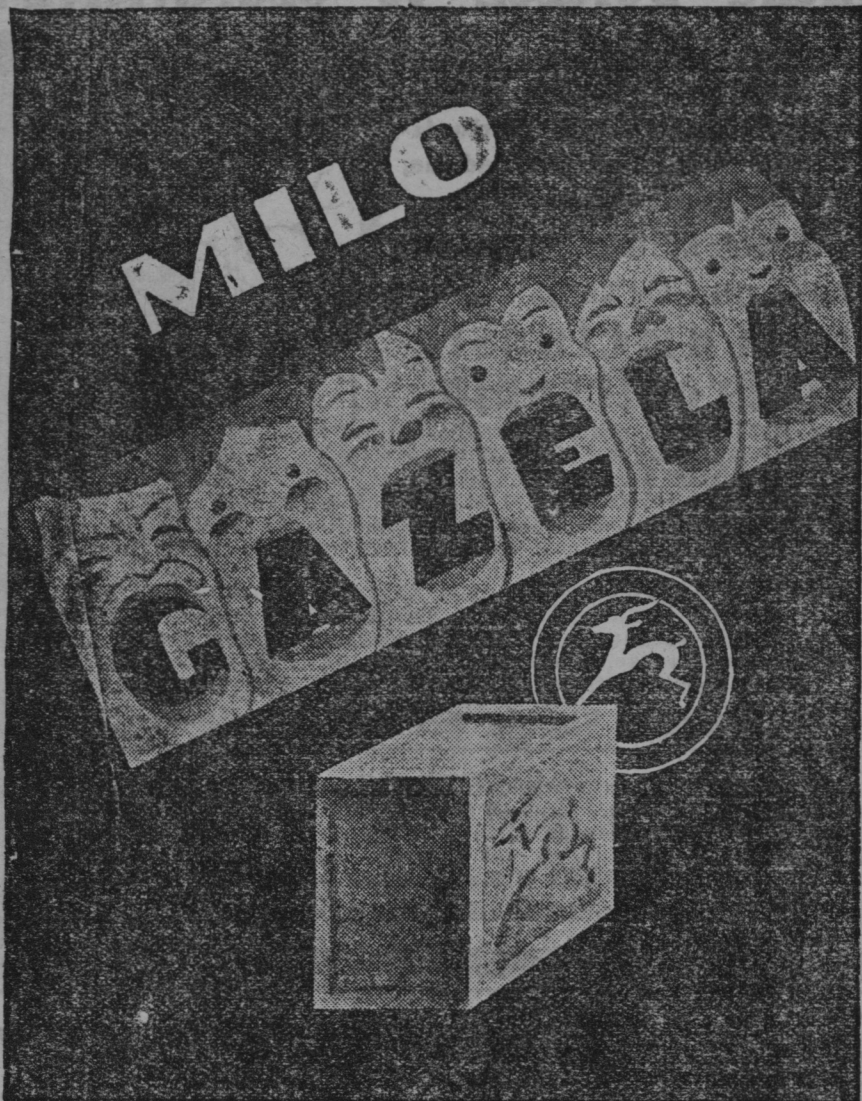
Gosposka ulica I. Z. Z. D. Z. Ulica 10. oktobra

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog nad 53.000.000 dinarjev.

Vlagatelji ne plačajo od obresti **nobenega rentnega davka** ter dobijo obresti izplačane v celoti brez kakega odtegljaja.

En sam glas gre po deželi

pere temeljito vse, tudi volno in svilo.
Zahtevajte torej dosledno le
154 pravo terpentinsvo **milo Gazela.**

Semena vsakovrstna, kakor **Semena**
travno, deželjno, pesno in vrtnarsko
seme v najboljši kakovosti priporoča
staroznana trvdka **M. BERDAJS**
• Ustanovljeno 1869 • **MARIBOR** Ceniki na razpelo! 293

Ribe žive, ščuke,
krape kupim
več sto. D. PACNIK,
delikatosa Laško. 345

Lepo posestvo 10
oralov v Oseku 1, pro-
da Franc Fišer, Sv. Be-
nedikt v Sl. gor. 343

Ročna dela

kuhinjske preproge, prtičke, bla-
ziniče itd. Vseh vrst D.M.C. prejice
Velika zaloga volne!

L. PUTAN, Celje

179

Ustanovljeno leta 1893

**Kar na uri lahko presodite
je pravzaprav samo zunanjo st,**
a najvažnejše je vendarle stroj, za katerega pri na-
kupu ne morete vedeti, ali je dober ali slab. O Sut-
tner-urah iz lastne renomirane švicarske tovarne ur
se ve že čez 32 let, da so prvovredne, ter da grado
točno do sekunde. Prave Suttner-ure dobite po vseh
cenah.

Že za

44 Din dobite pravo švicarsko Anker-
Remontoir-uro št. 120 najtočnejše
regulirano, a samo 58 Din stane prava
švicarska Remontoir-Roskopf ura št.
121 s la strojem, svetlečimi se radium
številkami in kazalci.

A samo

98 Din stane zapestna ura št. 3720 z
kožnatim jermenom, dobrim stro-
jem, dobre kakovosti.

Dalje plačamo samo

94 Din za pravo Anker-budilko št.
125, poniklano, 16 cm visoko. Žep-
ne in zapestne ure, okrasne predmete
in darove vseh vrst iz zlata, srebra itd.
v najmodernejši izdelavi, ure nihalko, kuhinjske
ure itd. v ogromni izbiri najdete v veliki novi ilu-
strirani domači knjigi, katero

tudi Vi brezplačno dobite,

ako jo zahtevate še danes od strokovne urarske
tvrdke 1466

H. SUTTNER, LJUBLJANA ŠT. 932.

REDNI OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice Sv. Anton v Slov. gor.,
r. z. z n. z., kateri se vrši dne 19. marca 1930 ob 3.
uri popoldne v posojilničnih prostorih. Dnevni
red: 1. Čitanje revizijskega poročila. 2. Poročilo
načelstva in nadzorstva. 3. Potrjenje računskega
zaključka za leto 1929. 4. Volitev načelstva in
nadzorstva. 5. Slučajnosti.

Ako se pri tem zborovanju ne doseže sklepčnost, se vrši 1
uro pozneje drug občni zbor, na istem mestu in z istim
sporedom, ne glede na število članov. — Načelstvo. 340

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo
v novi lastni palači na vogalu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Stanje hranilnih vlog zna-
ša nad Din 85.000.000.—.
Posojila na vknjižbo, po-
rošivo ter zaslavo pod
najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000
članov-posesnikov z vsem svojim premoženjem.

Rentni davek
plačuje posojilnica iz svo-
jega in ga ne odteguje
vlagateljem.

192